

ॐ
મા
ॐ

ॐ
મા
ॐ

આધ્યાત્મિક કેડી

તંત્રી - સંપાદક : ડેલાસબહેન એન. પરીખ

ॐ ભૂર્ભુવः શ्वः ॐ તત્ત્વાવિતૃવૈષણં બગાદિવચ્ચ ધીમહિ ધિયો યોનઃ પ્રચોદયાત् ॐ ॥

(વર્ષ ૨૫)

ઓપ્ઝિલ - ૨૦૦૯

(અંક ૧)

॥ અં મા અં ॥

॥ જ્ય ગાયત્રી મા ॥

॥ અં મા અં ॥

વર્ષ : ૨૫
અંક : ૧એપ્રિલ
૨૦૦૬

આધ્યાત્મિક કેડી

શ્રી ગાયત્રી હાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ : અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૫.

વાર્ષિક લવાજમ
કૃપિયા વીસ (૨૦/-)

(★) પ્રકાશક (★)

શ્રી ડેલાસબેન એન. પટેલ,
શ્રી ગાયત્રી હાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ,
'નીલોથા' બંગલો,
ગ્રિમુર્તિ સોભાયટી,
ગવર્નર્મેન્ટ પાંચ બંગલા પાસે,
ગુલબાઈ ટેકડા,
અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૫.

શાસ્ત્રકાર્મિકા

ક્રમ	વિગત	પાન નં.	
૧.	શિવરાત્રી-શિવ પરમાત્માના પ્રીતિ પાત્ર બનીએ	૧	
૨.	ઉત્તરાયણ-સર્વાર્ગી વિકાસનું પર્વ	૩	
૩.	પાટોસંવ-પ્રેમ-આનંદનો અલૌંગિક વારસો	૪	
૪.	મીઠાં સંસ્મરણાં	૭	
૫.	જ્ઞાન ગોષ્ઠિ	૮	
૬.	વિરાટ વ્યક્તિત્વ - એક ભાવ પૂજા - પ્રાર્થના	૧૪	
૭.	આભ સંયમ	૧૮	
૮.	રાજવાઙ્મી (પૂ. રાજયોગી નરેનદ્રજી)	૨૪	
(૧)	ઉત્સાહજ જીવનની રોશની છે.	૨૪	
(૨)	સદ્ભાવનાનું સામર્થ્ય.	૨૫	
(૩)	વાણી - વિચારોની આરસી.	૨૫	
(૪)	સુખ દુઃખમાં સમતા કેળવો.	૨૯	
(૫)	જીવનમાં સમયનું મહત્વ.	૨૭	
(૬)	પુરુષાર્થી પગદંડી કંડારવાનું ચાલુ કરી દો.	૨૮	
(૭)	શ્રમનો મહિમા.	૨૯	
૯.	સત્સંગ, ભાવોર્મિઓ	૩૦	
(૧)	આરજૂ	(ભૂપેન્દ્ર પ્ર વ્યાસ)	૩૦
(૨)	સાચો જોગી	(ભૂપેન્દ્ર પ્ર વ્યાસ)	૩૦
(૩)	ઘાસ	(ભૂપેન્દ્ર પ્ર વ્યાસ)	૩૧
(૪)	સાદર	(સતીશ)	૩૨
૧૦.	સમાચાર	યાઈટલ-૩	
૧૧.	વિદેશનો કાર્યયજ્ઞ	યાઈટલ-૪	

॥ અં મા અં ॥

visit us at :
www.rajyoginarendraji.com

અર્દ્ધ વાર્ષિક અંક એપ્રિલ અને ઓક્ટોબર

આધ્યાત્મિક કેડી : એપ્રિલ - ૨૦૦૬

- R.N. 38405/82

(૧)

શિવ પરમાત્માના પ્રીતિપાત્ર બનીએ

પુ. રાજ્યાંગી નરેન્દ્રભુ

તા. ૨૬-૨-૨૦૦૬

શિવ પરમાત્માના છાલા બાળકો,

આજે શિવરાત્રી છે. જીવનમાં પ્રેમની, જ્ઞાનની, સમજણની જ્યોતને પ્રગટાવવાનો પાવન દિવસ છે. માનવજીવનમાં અને સમાજમાં વ્યાપી રહેલા અંદશ્રદ્ધા, અજ્ઞાનતા, અશ્રદ્ધા અને અશુભ તત્વોને વિદારવાનો સંકલ્પ કરવાનો પ્રેરણા દિવસ છે.

આજે શરીર રૂપી શિવાલયને "ॐ નમઃ શિવાય" ના મંત્રજાપથી આંદોલિત કરી દઈએ. અંતમુખ થઈ જ્યોતિ સ્વરૂપ શિવ પરમાત્માના દર્શન કરીએ, શિવત્વને જગ્ગાવીએ, સજાવીએ અને જીવનને ધન્ય બનાવીએ.

શિવ પરમાત્માના પ્રીતિપાત્ર બનવા માટે આપણે શું કરવું જોઈએ?

આપણી કોઈપણ પૂજા પરમાત્મા પ્રત્યે પ્રેમ અર્પણ કરવાની ભાવના છે. સર્વિતાના અવિરત વહેતા પ્રવાહની જેમ આપણા ખદ્યમાંથી ભાવ સર્વિતાને શિવ પરમાત્મા તરફ અવિરત અને અખલિત વહેતી રાખવી જોઈએ. નામ સ્મરણ મંત્રજાપ, પ્રાર્થના, દ્યાનના કોઈપણ માદ્યમથી પ્રેમ સર્વિતાના ભાવ પ્રવાહને અવિરત વહેતો રાખી શકાય.

પ્રેમ સર્વિતાના પ્રવાહને જીવનમાં સદાય નિર્મણ, અને અખલિત વહેતો રાખવા માટે :-

**ગુરુપૂર્ણિમા અને
માનવતા દિન ૭-૮-૨૦૦૬
દેસવની ઉજવણીનું**

સ્થળ બદલાયું છે.

: સ્થળ :

“શ્રી દેશી લોહાણ વિદ્યાર્થી ભવન”

વ્યાયામ શાળા પાછળ, ફૂટબોલ ગ્રાઉન્ડ સામે, કાંકરીયા મણીનગર,
અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૨૨.

- (૧) આપણા મન અને બુદ્ધિને સત્તસંગ અને સાત્ત્વિકતાના રંગથી રંગવી જોઈએ.
- (૨) કુસંગ, કુવિચાર, અશુભ અસાત્ત્વિક આચાર-વિચાર, આહાર-વિછારને ઓળખી લેવા જોઈએ, છોડી દેવા જોઈએ, અને સદાય સજાગ રહી સતર્કતા દાખવવી જોઈએ.
- (૩) પરમની સૃષ્ટિના પ્રત્યેક જડ ચેતન સર્જન પ્રત્યે સદ્ભાવ, સહયોગ અને સમતા ભાવ રાખવો જોઈએ. પરમાત્માની દિવ્ય ચેતના સર્વમાં વિલસી રહી છે. તેવો ભાવ કેળવી સર્વ જીવો પ્રત્યે આત્મીયભાવ કેળવવો જોઈએ.
- (૪) નિઃસ્વાર્થભાવે, સક્ષમદયતાથી સુપથ પર ચાલનાર વ્યક્તિના જીવનના સહયોગી, બનવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.
- (૫) માર્ગ ભૂલેલા, દિશાશૂન્ય વ્યક્તિના જીવનના પથપ્રદર્શક બનવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.
- (૬) જીવનમાં હંમેશા શિવ-કલ્યાણને જ અનુસરો અને આચરો.
- (૭) દ્વારાનો સ્ત્રોત જીવનમાં અવિરતપણે વહેતો રાખો.
- (૮) ક્ષમાશીલ, બની રહો, સંતોષી બની રહો.
- (૯) કૂલ જેવા કોમળ, પ્રેમાળ અને સુવાસિત બનો.
- (૧૦) એષણાઓ, અહમ્મને નિયંત્રણમાં રાખો.
- (૧૧) બધી જ પરિસ્થિતિમાં અનુકૂળ થઈ જાઓ.

આવા સદ્ગુણો આત્મસાત્ કરનાર વ્યક્તિ પરમાત્માની વધુ નજીક રહી શકે છે. પરમાત્માના પ્રેમના, કૃપાશિષ્ણના અધિકારી બની શકે છે. આપ સર્વ આપનાં જીવનમાં શિવત્વને જાગૃત રાખો અને શિવ પરમાત્માનાં પ્રીતિપાત્ર બની રહો તેવી શુભેચ્છાસહ આશીર્વાદ.

ॐ મા ॐ

તમે નથી હોતા ત્યારે , તમારી યાદ બહુ આવે છે.
આ સુક્કા હોઠો પર, અનેક ફરિયાદો આવે છે.
મા જાણો, ખુદ મા એ, શું ભરી દીધું છે તમારામાં.
કે મા ને યાદ કરતાં પહેલાં, યાદ તમારી આવે છે.

માંગલ્યનો સંદેશો લઈને આવતો સૂર્ય આજે ઉત્તર દિશા તરફ ગમન કરી રહ્યો છે. ધરતીના માનવો આજના પર્વને ઉત્તરાયણ તરીકે ઉજાવે છે.

મારા મંતવ્ય મુજબ ઉત્તરાયણનું પર્વ આધ્યાત્મિક અને ધાર્મિક ઉજવણીની સાથે સાથે વ્યક્તિગત અને સામાજિક વિકાસ સાધવાનું પર્વ છે.

આધ્યાત્મિક અર્થમાં ઘટાવીએ તો સૂર્યનું ઉત્તર દિશામાં ગમન. ઉત્તર દિશામાં દ્રુવતારક છે, જે અવિચળ અને શાશ્વત છે. આ દ્રુવતારકને લક્ષ્યમાં રાખીને આપણે આપણા જીવનને માનવતાચુક્ત કાર્યો થકી ઊર્ધ્વગામી બનાવીએ અને જગત આકાશમાં - વિશ્વાકાશમાં અવિસ્મરણીય સ્થાન પ્રાપ્ત કરીએ.

આજથી દિવસ લાંબો થવાનો અને રાત્રિ છુમશા: ઘટતી જવાની. આપણા જીવનમાં સાત્વિક જ્ઞાનને વધારીએ અને અજ્ઞાન, અંદ્યશ્રદ્ધા જેવા અંદ્યકારને વિદાય કરીએ. દિવસ દરમિયાન સાત્વિક પુરુષાર્થ કરી, સત્સંગ, સ્વાધ્યાય કરી આત્મિક વિકાસ કરીએ.

ધાર્મિક પર્વ : આજથી માંગલિક કાર્યોનો શુભારંભ થઈ શકે. ગરીબ, જરૂરિયાતવાળા માનવો, પૂજય, સગાં-બહેન, દીકરી, ભાણેજ તથા બ્રાહ્મણોને દાન દક્ષિણા આપવાનો મહિમા છે. ગાયોનું પૂજન કરી ધાસ, નિરામણ, ઘૂઘરી ખવરાવવાનો મહિમા છે.

સામાજિક વિકાસનું પર્વ : આજે શિયાળુ પાક લણ્યા પણી ખેડૂતો અને સામાન્ય લોકો સમૂહમાં ભેગાં થઈ ભોજન લે. આનંદ પ્રમોદ કરે.

ખીચડો બનાવવાનો મહિમા : એટલે કે ઘઉં, જુવાર, બાજરી, ચોખા દાળ જેવા વિવિધ ધાન્ય ભેગા કરીને સ્વાદિષ્ટ ખીચડો બનાવવામાં આવે છે. સાથે **તલ સાંકળી** એટલે કે, તલ, ગોળ અને ઘીની વાનગી બનાવીને, પોતાના ઈષ્ટદેવને પ્રસાદ ધરાવીને પણી બદાં સાથે મળીને જમે છે. શિયાળામાં ખીચડો તેમજ તલસાંકળી પૌષ્ટિક અને સ્નિગ્ધ તેમજ મનભાવન આહાર બની રહે છે.

પતંગ ઉડાડવાનો મહિમા પાછળ એવો ભાવ હોવો જોઈએ કે, આપણું જીવન જ્ઞાન, સેવા સહકાર અને પુરુષાર્થમાં ઊર્ધ્વગામી બનવું જોઈએ. આપણામાં અહૃમ્ કે અન્ય દુવૃત્તિઓ ન પ્રવેશો તેનું સતત દ્યાન રાખવું જોઈએ.

આકાશમાં ઊડતા પતંગની દોરી ફીરકીમાં વિંટળાયેલી જમીન પર જ હોય છે. પતંગ અને ફીરકી આપણાને નિર્દેશ કરે છે કે, જુવનમાં આપણે ગમે તેટલો વિકાસ કરીએ પરંતુ ફીરકીની જેમ આપણા પગ જમીન પર જ રહેવા જોઈએ. ક્ષિતિજને અંબવાનો પ્રયત્ન કરીએ તો પણ આપણે આપણા કૌટુંબિક, સામાજિક અને માનવીય વ્યવહાર ન વિસરી જઈએ તેનો સતત ખ્યાલ રાખવો જોઈએ.

પતંગ ઉડાડવા પાછળ વ્યક્તિગત, સામાજિક અને વૈશ્વિક આનંદ પ્રમોદની સાથે સાથે સહકાર અને આત્મીયતાની ભાવના રહેલી છે.

ઘણા પ્રાંતોમાં આજના દિવસથી એક વર્ષ માટે આત્મસંયમ કેળવવાનું કોઈપણ એક વ્રત બહેનો અને બાળાઓ લેતાં હોય છે. જેવાં કે ભગવાનનું કે પોતાના ઈષ્ટદેવનું નામ બોલીને, તેનો પ્રતિભાવ મેળવ્યા પછી જ પાણી પીવાનું, કે ખાવાનું કે રાત્રે સૂવાનું, દિવસ દરમિયાન અમુક સમય સુધી મૌન પાળવાનું વગેરે.

ઉત્તરાયણ પર્વ આત્મિક, સામાજિક અને વૈશ્વિક વિકાસ, સહકાર અને આનંદ પ્રમોદનું પર્વ બની રહે છે.

આજના પાવન પર્વ મારો સંદેશ છે કે, આપનું જુવન સત્યના માર્ગ ઊર્ધ્વગામી અને ચિરંજીવ બનાવો. આપ પુરુષાર્થી બનો, પ્રસક્ષ રહો અને સહકારની ભાવના કેળવો.

આપના વાણી વર્તન, વ્યવહારમાં મીઠાશ અને સરળતા અપનાવો.

આપના શારીરિક અને આત્મિક વિકાસ માટે સ્વરસ્થ અને સમતોલ આહાર વિધારને જ અપનાવો.

ॐ મા ॐ

રાગ દ્રેષ અને અહૃમ્ભાવ મનના તરંગોને બહેકાવી

મનને વિક્ષુણ્ય, મલિન ન બનાવે તે માટે મંત્રજાપ,

નામ સ્મરણના વારિથી મનને હુંમેશાં સ્નાન

કરાવતા રહો અને શુદ્ધ, સ્વચ્છ

સરળ રાખતા રહો.

(૩)

પ્રેમ - આનંદનો અલોકિક વારસો

પાટોત્સવ

ડા. એ-૧૨-૦૪

આજે માતાજીનો પાટોત્સવ છે. શ્રદ્ધા કુટિલમાં નિવાસ કર્યે આજે સોળ વર્ષ પૂરાં થયાં અને સતરમાં વર્ષમાં પ્રવેશ થયો. આજના શુભ દિવસને ઉપાસના દિન તરીકે ઉજવવાનું નક્કી કર્યું છે.

આજના ઉપાસના દિને આપણે આપણા ઈંદ્રદેવનું સામીચ્ય માણવાનો દૃઢ સંકલ્પ કરીએ. જીવનની પ્રત્યેક ક્ષણ મા ભગવતીનાં શરણમાં અને સ્મરણમાં જ વ્યતિત થાય તેવી પ્રાર્થના કરી, પ્રેરણા અને આશીર્વદ મેળવીએ.

આપણે વિવિધરૂપે આપણા ઈંદ્રદેવની આરાધના કરીએ છીએ, જીવનમાં સંપત્તિ, સંતતિ અને સંસારના સર્વ સુખોની પૂર્તિ અને તૃપ્તિ માટે આપણે ભક્તિ કરીએ છીએ. આ થઈ આપણી ભૌતિક સ્તરની એષણા. આવા એષણાઓનો અંત જીવન દરમિયાન આવતો નથી.

આદ્યાત્મિક સંપત્તિ માટે પરમાત્માના ગુણો, ઐશ્વર્ય, પ્રસંગતા અને પરમના પ્રેમાનંદ સ્વરૂપને આત્મસાત કરવાનો આપણે પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. પ્રાર્થના કરવી જોઈએ. પરમાત્માએ પ્રેમ અને પ્રસંગતાની સંપત્તિ તો આપણને વારસામાં જ આપેલી છે. માયાની માયાજળમાં, દુર્વૃત્તિઓના દાવાનળમાં પરમનો રા અમૃત્ય વારસો દટાઈ જાય છે.

આપણામાં વિલસી રહેલ ચૈતન્ય તત્ત્વ આત્મા એ પરમાત્માનો જ અંશ છે, જે સદાય પ્રેમ સ્વરૂપ, આનંદ સ્વરૂપ, સત્ય સ્વરૂપ છે. આપણી બાલ્યાવસ્થા પરમાત્માનું પ્રેમાનંદ સ્વરૂપ જ છે. આપણી આ દિવ્ય સંપત્તિનો વિકાસ થાય તેવો પ્રયત્ન આપણે કરવો જોઈએ.

ભૌતિક સંપત્તિ તો વહેંચતા ખૂટી જાય, નાણ થઈ જાય પરંતુ પ્રેમ, પ્રસંગતા અને આનંદની સંપત્તિ જેટલી વહેંચાય, તેનાથી વિશેષરૂપે તેમાં વધારો થતો રહે છે. પરમાત્માનો આ દિવ્ય સંપત્તિ વારસો અવિચણ અને અખંડ રહે છે. આ દિવ્ય સંપત્તિને આપણે વહેંચવાની છે. લૂંટાવવાની છે.

આપણે પરમાત્માને સતત પ્રાર્થના કરતાં રહીએ કે, અમે હંમેશા પ્રેમ, આનંદ, હાસ્ય, હળવાશ, નિખાલસતા અને નિર્મળ, નિર્દોષ વ્યક્તિત્વની પ્રાપ્તિ કરી શકીએ. આપણી ભાવપૂર્ણ પ્રાર્થનાના પરિપાક રૂપે પરમાત્મા આપણી ખદ્યકયારીમાં સદ્ભાવનાના પુષ્પો ખીલવ્યા કરશે. આપણા પ્રેમના સ્પંદનો વાયુમંડળમાં વિસ્તરતાં રહેશે અને માનવ મનને શાતા અર્પણ રહેશે. માનવતાને મહેંકાવતાં રહેશે. આપણી આસપાસ આનંદ, ઉલ્લાસ અને

પ્રેમનું વાતાવરણ વર્તાતુ રહેશે.

સજજનો, સંતો, પરમના પ્યારા, પ્યાસી ભક્તોનાં ખદયમાં પરમની સૃષ્ટિના પ્રત્યેક જડચેતન સર્જન માટે સાચો પ્રેમ હોય છે. તેઓ સત્યના આગ્રહી હોય છે. પોતાના પરિધમાં આવતા સર્વ જીવોને દુર્વૃત્તિની ગતિમાં ઘક્કેલાતાં કે અન્યાયને સહન કરતાં અટકાવે છે. પ્રેમની સાંકળથી સર્વને બાંધી રાખે છે. અવતારી મહાપુરુષોએ, સંતોએ પ્રેમનું સામ્રાજ્ય સ્થાપી લોકખદયમાં માન-આદરભર્યું સ્થાન અંકિત કરી શક્યા, અમરત્વને પામી શક્યા.

મહાન આત્માઓની શક્તિ, શિક્ષણ, વિચક્ષણ બુદ્ધિ, તર્કશાસ્ત્ર કે રહ્યોનાં સંશોધનથી વિભૂષિત ન હતી, પરંતુ ખદયની પ્રેમવીણાના તારને તેમણે ઝંકૃત કર્યા હતા. પરમના પરિધમાં સદા વિહૃતતા રહેતા હતા. પરમાત્મા સાથે અદ્વૈતભાવ કેળવ્યો હતો.

આજના પાવન દિવસે મારા આપ સર્વને આશીર્વાદ છે કે, આપનું ખદય પરમાત્માના પ્રેમાનંદથી સદાય ભીંજાયેલું રહે. આપ સર્વ પરમની પ્રેમસંિતાને સદાય વહેતી રાખો.

ॐ મા �ॐ

પરમ શક્તિ માનવ સેવા અભિયાન

પરમ શક્તિ માનવસેવા અભિયાન આયોજિત નૈતિક મૂલ્યોના પરિમાર્જન,
ઉત્કર્ષ તથા ભાવિ પેઢીના આંતરિક વિકાસ માટે

પૂજ્ય શ્રીરાજયોગી નરેન્દ્રજી સૂચિત

અધ્યાત્મ પ્રયોગ.

“નવજાત શિશુ કે પાંચ વર્ષની ઉંમર સુધીના બાળકની જ્ઞાન ઉપર તુલસીપત્રની કુમળી દાંડિથી” ‘ॐ મા અં’ મહામંત્ર લખવો અને બાળકના જમણા કાનમાં નવ સૂત્રોનું પઠન કરવાનું સેવાકાર્ય વિવિધ મેડીકલ સંસ્થાઓ, શાળાઓ આશ્રમો અને આંગણવાડીમાં કરવામાં આવી રહ્યું છે. ગુજરાતમાં તેમજ ભારતના વિવિધ શહેરોમાં આ સેવા કાર્ય સંનિષ્ઠ સેવકો કરી રહ્યા છે. આ નવતર પ્રયોગ દ્વારા માર્ય ૨૦૦૬ સુધીમાં

૩૭૬ આ માહિતી દર્શાવતા બોર્ડસ વિવિધ સંસ્થાઓમાં લગાવવામાં આવ્યા છે.

૩૭૧ ૩ બાળકોને સંસ્કાર સિંચનથી વિભૂષિત કરવામાં આવ્યા છે.

પૂ. રાજયોગી નરેન્દ્રાલુ

તા. ૬-૧૨-૦૫

આજે માતાજીનો પાટોત્સવ છે. આજે માતાજી શ્રદ્ધામાં પદ્યાર્થિના સોળ વર્ષ પૂર્ણ કરી સતરમાં વર્ષમાં પ્રવેશ કરે છે. મારી સાથે તો માતાજી ૭૪ વર્ષ ૩ મહિના અને બે દિવસથી સાથે જ છે, અને સાથે જ રહેશે જ, કારણ કે, અમે બંને એક બીજાના સાનિદ્યમાં જન્મોજન્મથી રહેતા આવ્યા છીએ. સમયના વહેણની સાથે સાથે અમારા પ્રેમમાં ભરતી આવતી જ જાય છે. કવિ બોટાડકરની પંક્તિ મને યાદ આવી જાય છે કે

“જનનીની જોડ સખી નહીં જરૂર રે લોલ....”

૧૯૭૬ની પાંચમી સાટેમ્બરની મધ્યરાત્રિની યાદ મને રોમાંચિત કરી દે છે. માતાજી પ્રથમ વાર પ્રત્યક્ષ પદ્યાર્થી, સાક્ષાત્કાર કરાવી, નિજના સાકાર સ્વરૂપનો અહેસાસ કરાવ્યો. અવિસ્મરણીય એ પળો કેટલી મધુર હતી. મીઠું વાત્સલ્ય વરસાવતાં વરસાવતાં મને કંઈક માંગવાનું કહ્યું હતું. જન્મજન્માંતરના મારા પુણ્યનાં ઉદ્ય રૂપે માતાજીએ જ મારી બુદ્ધિમાં નિજની પ્રેરણાના પિયુષ સિંચાં હશે. એટલે જ મેં મારા માનવબંધુઓની સેવા અને મા ભગવતીનું સતત સાનિદ્ય માટે જ પ્રાર્થના કરી. ભૌતિકતાને ભેદીને આદ્યાત્મિકતામાં વિહૃતવાનો શુભ અવસર મળી ગયો. મીઠું સિમત વેરતાં માતાજીએ મારી કૌટુંબિક જવાબદારી હળવી કરવા માટે આશીર્વાદ આપતાં જણાવ્યું કે, “નોકરીની ચિંતા ન કરીશ.”

૧૯૭૬ સાટેમ્બરથી અત્યાર સુધીમાં માતાજીએ મારી સઘળી જવાબદારી ઉપાડી લીધી છે અને મને સેવાના ક્ષેત્રમાં ઝબકોળી દીધો છે. વ્યક્તિગત અને ધૈર્યિક સેવાના કંઈ કેટલાંય કપરાં કાર્યો માતાજીની પ્રેરણા, માર્ગદર્શન અને આશીર્વાદથી થતાં રહે છે.

મારું મરસ્તક અને સમસ્ત અસ્તિત્વ માનાં ચરણોમાં નાનપણથી ઝૂક્યું આવ્યું છે. આજે પણ ગૌરવથી ઝૂકી રહ્યું છે, અને જિંદગીભર ગૌરવભેર ઝૂક્યું રહેશે.

“સંસારીજનો મને પાગલ કહે તો કહેવા દો.

માતાની સંગે મને રહેવા દો, રમવા દો, ફરવા દો,

સંસાર સંગના રંગો છે કિક્કા.

માત સંગના રંગો છે અવિચાળ મર્યાદાગી.”

માતાજીએ નિજ શક્તિનો સંચાર કરી મને કર્મયોગી બનાવી દીધો છે. કર્મ જ્યારે યોગ બની જાય ત્યારે તે સ્વયમ્મ મહેંકે છે. સમયના વહેણમાં કર્મો કમળ બની ખીલી રહેશે, મહેંકી રહેશે, પ્રેરણા પ્રદાન કરતાં રહેશે.

ॐ મા અં

પ્રશ્ન : ભગવાને સ્વયં નરસિંહના પુત્રનાં લગ્ન કરાવી આપ્યાં, તેમ છતાં શામળશા થોડા જ વખતમાં મૃત્યુ પામ્યો. તો ભગવાન એ મૃત્યુને નિવારી કે પાછળ ન ઠેલી શક્યા હોત ? નરસિંહને એનાથી વાકેફ કરીને લગ્ન અટકાવી ન શક્યા હોત ? એને માટે ભગવાને આટલી બધી તકલીફ લીધી ?

ઉત્તર : કર્મની-પ્રારંભની-ભાગની ગતિવિધિ અકળ ને અગમ્ય છે, એ તો માનવીએ ભોગવાં જ પડે છે. શામળશાના લગ્ન એ શામળશાના ભાગની-પ્રારંભની વાત હતી, ને એણે ભોગવ્યું, નરસિંહને માટે એક જવાબદારી હતી. સાંસારિક કાર્ય હતું. ભગવાને નરસિંહનાં અનેક સાંસારિક કાર્યો પાર પાડ્યા તેમ શામળશાના લગ્નનું કાર્ય પણ પાર પાડ્યું. નાગારી ન્યાતમાં નરસિંહનો વટ રાખ્યો.

મૃત્યુ તો મનુષ્ય માત્રને માટે નિર્મિત છે. મનુષ્ય પોતાનું કર્મ ભોગવવા આ પૃથ્વી પર ગમે તે યોનિમાં તેના પ્રારંભકર્મ અનુસાર જન્મ લે છે, તેનું કર્મ ભોગવાઈ જતાં તે આ પૃથ્વી પરથી પરલોકમાં ચાલ્યો જાય છે. એટલે મૃત્યુ તો નિશ્ચિત જ છે. કોઈ ચુવાન વયે, કોઈ આધેડ વયે કે કોઈ અતિ વૃદ્ધાવસ્થામાં મૃત્યુ પામે છે. દરેક વ્યક્તિનો મૃત્યુનો સમય નિશ્ચિત જ હોય છે. પણ ચુવાન કે આધેડ વયે સશક્ત વ્યક્તિ, સંસારમાં સુસ્થિર થયેલી વ્યક્તિ આપણી વરચ્છાથી અચાનક ચાલી જાય છે ત્યારે તેની પ્રત્યેની આસક્તિ-મોહને કારણે આપણને ઓછે વર્તે અંશે દુઃખની લાગણી કે આદાત જન્મે છે. પણ એ એને માટેનું નિર્મણ છે. એમાં કોઈ ફેર થઈ શકતો નથી.

મૃત્યુ તો મહાન સિદ્ધ તપસ્વીઓને પણ આવે છે. સાક્ષાત્કાર પામેલો જીવ પણ અંતે તો શિવમાં ભજ્યા વિના રહેતો નથી. માનવીનાં સત્કર્મો જ તેના જીવનને શાશ્વતતા-ચિરંજીવતા બદ્ધે છે. તેની ભલાઈ ને સદાચાર જનસમાજમાં દીર્ઘકાળ સુધી જીવંત રહે છે. આથી જીવન એવું જીવીએ, કે મૃત્યુ પછી પણ જનસમાજમાં જીવિત રહીએ.

પ્રશ્ન : જે નાગારી ન્યાતે નરસિંહ પર આટલો બધો અત્યાચાર ગુજરાતી તે જ નાગારી ન્યાતનું ક્ષેમકુશળ તેઓ ભગવાન પાસે માંગે છે તેમાં ઓચિત્ય કેટલું ? તેઓ તે સર્વને સીધા કરવાનું ભગવાનને ન કહી શક્યા હોત ?

ઉત્તર : એમાં ભારોભાર ઓચિત્ય રહેલું જ છે. એમાં તેમના વ્યક્તિત્વની ઉદારતા - ઉદાતત્ત્વ - નિર્મણતા - સાત્ત્વિકતા - પવિત્રતા - પ્રગટ થાય છે. તેમાં તેમની

ભક્તિની દૃઢતા ને ઊંડાણ રહેલાં છે. કારણ કે ઉપકાર પર ઉપકાર તો સૌ કોઈ કરે પણ અપકાર પર પણ ઉપકાર કરે તે જ સાચો મનુષ્ય. ત્યારે જ માનવીની સાચી માનવતા કહેવાય. પ્રત્યેક માનવીએ માનવતાને કેળવવાની ને પ્રગટ કરવાની છે એટલું જ નહીં, એને સિદ્ધહસ્ત પણ કરવાની છે. એ જ માનવતા માનવીના જીવનનું સત્ત્વ બની રહે છે. મહામૂલી મૂડી, મોટો સદ્ગુણ બની રહે છે.

જ્યારે માનવી જીવનમાં કેવળ ઈશ્વરપરાયણ બનવા ઈચ્છે છે, અથવા ઈશ્વરપરાયણ જીવન જીવે છે ત્યારે માનવીએ આવી ઉદારતા કેળવવાની હોય છે. જે સાચો ઈશ્વરપરાયણ - ભક્ત છે તેને પોતાના આરાદ્ય એવા પરમતત્ત્વમાં સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા હોય છે. તેની શરણાગતિ તેણે સ્વીકારી હોય છે. એટલું જ નહીં એ દ્વારા તેણે પ્રભુનો અનુગ્રહ પ્રાપ્ત કર્યો હોય છે. આથી અનુગ્રહનો એ પ્રવાહ અવિરત વહેતો રહે તે માટે માનવીએ ઈશ્વરપ્રિય કાર્યો કરવાના રહે છે. ઈશ્વરને ખાતર કાર્યો કરવાના રહે છે ને કરવા જોઈએ. તેના થઈને રહેવું ઈષ્ટ છે એમ હું ચોક્કસપણે માનું છું. સાચા પ્રભુભક્તને ખરો રસ નિજના પ્રેય ને શ્રેય કરતાં પરના-અન્યના - બીજાના પ્રેય ને શ્રેયમાં રસ હોય છે. આથી એ અન્યના શ્રેય ને પ્રેય ખાતર હંમેશા તત્પર રહે છે. અન્યના પ્રેમ અને શ્રેય માટે પ્રાર્થિને પોતાનું શ્રેય ને પ્રેમ તો આપોઆપ સિદ્ધ કરી લે છે. બીજાનું કલ્યાણ ઈચ્છનાર - અન્યને માટે ભદ્ર ભાવના વ્યક્ત કરનાર - સેવનાર પોતાનું કલ્યાણ આપમેળે સાધી લે છે, અથવા આપમેળે તેનું કલ્યાણ સિદ્ધ થઈ જાય છે.

જે આધ્યાત્મિક પંથનો આશિક છે, જેને કેવળ આધ્યાત્મિકતાની અભિલાષા છે તેને કોઈપણ પ્રકારના પૂર્વગ્રહો - અભિગ્રહો - વેર, દ્રેષ, ઈષ્યા કે કોઈપણ પ્રકારની અભદ્ર ભાવના સેવ્યે પાલવે નહીં. એવો માનવી ભૌતિક તેમજ આધ્યાત્મિક કોઈ ક્ષેત્રે સુખી થઈ શકશે નહીં. નિજના પ્રેય અને શ્રેયની આડે નિજની આવી અભદ્ર ભાવનાઓ જ આવતી હોય છે એટલે એને દૂર કરવી સૌ પ્રથમ આવશ્યકતા છે.

પોતાના જીવનવ્યવહારમાં ઉદ્ભવતા આવા કહેવાતા શાશ્વતો માનવીના ધદયની ભદ્ર ભાવનાથી પરાજિત થાય છે. કદાચ એને માટે લાંબો સમય જોઈએ, પણ માનવીનું અહિત ઈચ્છનાર માનવી પ્રત્યે આપણે જો સખદયતા દાખવીશું તો એના મનનું પરિવર્તન ચોક્કસ થશે. એમાં સંશાય નથી. બાકી કોઈ કોઈનું અહિત કરી શકતું નથી. કોઈ કોઈનો શાશ્વત બની

શકતો નથી કે ટકી શકતો નથી. માનવી પોતાનામાં જ રહેલા શાત્રુઓ દ્વારા પરાજિત થાય છે. પોતે જ પોતાનું અહિત કરી શકે છે.

પરમાત્માને ત્યાંથી આવેલો પ્રત્યેક મનુષ્ય એ પરમતત્વનાં ધામમાં જ જઈને એકમેકને મળવાનો છે, તો પછી આ લોકમાં શા માટે કોઈપણ પ્રકારની શાત્રુતા રાખવી કે કરવી ? સર્વને માટે સમભાવ ને સદ્ગ્રાવ કેળવીશું તો જ પ્રભુનો પ્રિય પાત્ર બની શકીશું. જીવનમાં ચાર્ટિંગિત પણ સુખ પ્રાપ્ત કરી શકીશું.

નરસિંહે સંપૂર્ણ શ્રદ્ધાપૂર્વક ઈશ્વરની શરણાગતિ સ્વીકારી હતી, તેમનું ચિત્ત કેવળ પ્રભુપરાયણ હતું. સંસારમાં રહેવા છતાં સંસારની માયાથી લેપાયા નહોતા. નાગારી જ્યાત તરફથી થતી કનઠગતમાં તેઓ ઈશ્વરની ઈરછાને જોતા ને સમજતા હતા. એવી વિષમ પરિસ્થિતિમાં તેઓ પ્રભુની ભક્તિમાં મસ્ત બની રહેવાનો, પ્રભુ સાથે આત્માનુસંધાન સાધવાનો વિશેષ ને વિશેષ પ્રયત્ન કરતાં રહેતા. તેમની ભક્તિ, તેમની શરણાગતિ ને શ્રદ્ધા કેવળ નિષ્કામ ને નિરપેક્ષ હતા. પોતાના શ્રેય કે પ્રેયની પોતાના સંસારની આંતરિક - બાહ્ય સઘળી જવાબદારી તેમણે પ્રભુના શિરે નાખી દીધી હતી અને પોતે સંપૂર્ણપણે પ્રભુના ભજનમાં મસ્ત રહેતાં હતા. આથી જ તો ભગવાનને સ્વયં તેમનાં કાર્યો કરવા હાજર રહેવું પડતું હતું. આવવું પડતું હતું. જે તેમની ભક્તિની બહુ મોટી હાંસલ કરેલી સિદ્ધિ હતી.

ભગવાને સ્વયં જ્યારે માગવાનું કહ્યું ત્યારે તેમણે આખી યે નાગારી જ્યાતનું ક્ષેમકુશળ માંગયું અને ભગવાને એ માગણી પર મંજૂરીની મહોર મારી દીધી. તે જ તેમના પ્રત્યે ભગવાનને કેટલી બધી પ્રીતિ છે અને ભગવાન પણ એવું ઈરછે છે. એ આના પરથી ચોક્કસ ફુલિત થાય છે.

મોટે ભાગે એવું બનતું હોય છે કે સતત ઈશ્વરનું સ્મરણ આદરતા માનવીને ચકાસી જોવા ઈશ્વર સ્વયં આવી અનેક નાની-મોટી આડખીલીઓ પ્રેરતા હોય છે અને પછી એ અંતર્યામી સૂક્ષ્મરૂપે એનો તાલ જોયા કરતાં હોય છે. એ આડખીલીઓની સામે ઈશ્વરને ઓળખીને એના નામસ્મરણની સાથે જે ભક્ત ટક્કર ઝીલે છે, ત્યારે ખુદ ભગવાન પણ એના પર વારી જાય છે એનો આ એક તાદૃશ પુરાવો બની રહે છે.

ॐ મા ॐ

શાનગોળિ

પ્રશ્ન : પૂ. ગુરુદેવ, નમસ્કાર કરવાનો કે પગે લાગવાનો હેતુ શું છે ? વડીલને આપણે બે હાથ જોડી ખુલ્લી આંખે સ્મિત કરી નમસ્કાર કરીએ છીએ.

ગુરુદેવને, માતાજીને કે પોતાના ઈષ્ટદેવને સાષ્ટાંગ દંડવત્ કે ઘૂંઠણભેર બે હાથ જોડી આંખો બંધ કરી, ચરણમાં મસ્તક મૂકી પગે લાગીએ છીએ.

આ બધાંની પાછળ શું ભાવના છે ? પગે લાગવાની કે નમસ્કાર કરવાની આવી જુદી જુદી પ્રક્રિયા શા માટે ?

ઉત્તર : બહેન, આપનો સવાલ બહુ રસિક છે. વડીલને નમસ્કાર કરવા કે પગે લાગવા પાછળ આપણી તેમના પ્રત્યે માન-આદરની ભાવના પ્રદર્શિત કરીએ છીએ. બે હાથ જોડી સ્મિત વેરતાં આપણે એવી ભાવના અભિવ્યક્ત કરીએ છીએ કે, મને આપના તરફથી પ્રેરણા અને માર્ગદર્શન મળશે. આપના આદર્શોનું હું અભિવાદન કરું છું.

ગુરુદેવ, માતાજી કે ઈષ્ટદેવને પગે લાગતી વખતે આપણી શારીરિક પ્રક્રિયા - “બે હાથ જોડી મસ્તક ઝુકાવી, આંખો બંધ કરી, કે સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રમાણ કરતાં ઘૂંઠણભેર બેસવું, આંખમાં પ્રેમાશ્રુ વહાવવાં” પાછળ આપણી ભાવના સંપૂર્ણ શરણાગતિની છે.

હે ગુરુદેવ, હે મા ગાયત્રી, હે પરમાત્મા, મારું સમસ્ત અસ્તિત્વ હું આપના ચરણો ધરું છું. મારી આંખો બંધ છે, પ્રેમાશ્રુ વહે છે, મસ્તક ઝૂકેલું છે, બંને હાથ નિષ્ઠિય હાલતમાં બંધ છે, મારું આખું શરીર આપના ચરણમાં છે તેથી આપ જ મારા રક્ષક, તારક, ઉદ્ધારક છો. આપ મારા સર્વસ્વ છો, હિતેછુ છો. આપના આદર્શો એ જ મારા જીવનનું આચરણ રહેશે.

જે આવી ભાવના દિવસના ર૪ કલાક અને જિંદગીભર ચાલુ રહે તો જ પરમાત્માનો સાક્ષાત્કાર થાય, પરમાત્માને આપણી બદી જ જવાબદારી લેવી પડે.

કોઈપણ જાતની દાદ-ફર્ચિયાદ વગર, અનન્ય શ્રદ્ધાથી જીવન જીવવા માટે જે પરિસ્થિતિ નિર્માણ થાય તેનો પ્રેમથી હસતે મુખે સ્વીકાર કરી તે પ્રમાણે જીવન જીવવાની તૈયારી રાખવી. આવી માનસિક તૈયારી જયારે ભક્ત કે સાધક શરણાગતિમાં આવે ત્યારે જ પરમાત્મા તમારો સધળો ભાર ઉપાડે છે.

નરસિંહ મહેતાની અનન્ય શ્રદ્ધા અને શરણાગતિએ જ શામળશાહનો વિવાહ, કુંવરબાઈનું મામેરું અને પોતાની માના શ્રાદ્ધ જેવા પ્રસંગો ઉકેલવા

પરમાત્માએ જાતે આવવું પડવું હતું. મીરાંની અનુભ્ય શ્રદ્ધાએ જ પરમાત્માને ઝેરનો કટોરો અમૃતથી ભરવો પડ્યો હતો.

પ્રેમ, શ્રદ્ધા અને શરણાગતિની ભાવના વગરના નમસ્કાર એ કેવળ બાહ્ય, ઔપચારિક, સ્થૂળ, નિષ્ઠાણ આચાર બની રહે છે, જેનાથી સાધકનું સાધ્ય સાથે તાદાત્મ્ય સદ્ગતું નથી.

લંડનમાં એક અંગ્રેજ બહેને મુલાકાત દરમિયાન પૂછેલ પ્રશ્નોત્તરમાંથી કેટલીક હકીકતો રજૂ કરી છે :

પ્રશ્ન : બિમારી દૂર કરવાનો પૂજ્ય ગુરુદેવનો આદ્યાત્મિક શક્તિનો અભિગમ કઈ રીતે કાર્ય કરે છે તે સમજાવશો ?

ઉત્તર : મનુષ્યના પંચમહાભૂતનાં શરીર સાથે તેનું મન અને આત્મા સંકળાયેલા છે. આત્મા-પ્રાણ વિનાના શરીરનું કોઈ મહત્વ નથી. આત્મા એ પરમાત્માનો એક અંશ છે. આ આત્માનો વિકાસ ઊર્ધ્વોકરણ સાચ્ચિક-આદ્યાત્મિક આચરણ અને વાતાવરણથી થાય છે.

મનુષ્યની ઈરણાઓની લગામ તેના મન પર છે. મનની સ્વસ્થતા ઉપર ઈરણાશક્તિનો આધાર રહેલો છે, મન અને શરીર એકબીજાનાં પારસ્પરિક અંગો છે. એકબીજાનાં પૂરક છે, શરીર વગરનાં મનને ભૂતમાં ખપાવવામાં આવે છે.

મેડિકલ સાયન્સમાં સાયકો-સોમેટિક રોગો વિશે જાણીએ છીએ. શરીર અને મનના સંબંધ (Body-mind relationship) થી ઘણા રોગો-બિમારી ઉદ્ભવે છે. દા.ત. બિલકુલ સ્વસ્થ અને તંદુરસ્ત હાલતમાં બેઠેલ એક વ્યક્તિને ઓચિંતા સમાચાર મળે, “તેના દિકરાને અકસ્માત થયો છે. દિકરાની હાલત ગંભીર છે, હોસ્પિટલમાં દાખલ કર્યો છે. આપને તાત્કાલિક બોલાવે છે.” આ સમાચારથી તેની માનસિક અસ્વસ્થતા વધી જાય છે. જેને કારણે તેને શારીરિક બિમારી થાય છે, જેવી કે —

જાડા થઈ જાય છે, બ્લડ-પ્રેશર વધી જાય, ખદયના ધબકારા વધી જાય, હાર્ટએટેક આવી જાય, ઉબકા-ઉલટી થાય, બેભાન થઈ જાય, વાચા બંધ થઈ જાય, વગેરે વગેરે....

ઘણા કેસોમાં શારીરિક અસ્વસ્થતા કામચલાઉ રહે છે જ્યારે ઘણા કેસોમાં તે કાયમી રહે છે. મેડિકલ સાયન્સના તારણ પ્રમાણે ૮૦ ટકા રોગો સાયકો-સોમેટિક પુરવાર થાય છે.

પૂજ્ય ગુરુદેવનો આદ્યાત્મિક શક્તિનો અભિગમ કોઈપણ પ્રકારની શારીરિક, માનસિક, આર્થિક, કે સામાજિક બિમારીમાં ફળદાયી નિવક્ત છે. જે નીચે પ્રમાણે છે :

૧. પૂજ્યશ્રીના સાંક્રિયમાં દરેક વ્યક્તિને જ્ઞાતિ, જાતિ, ધર્મ કે સંપત્તિનાં બંધનો વિના વ્યક્તિગત રીતે પોતાનું મન હળવું કરવાનો, ઉભરો ઠાલવવાનો, વાત કરવાનો, મનનો ભાર ઠાલવી હળવાશ અનુભવવાનો અવકાશ મળે છે.
૨. પૂજ્યશ્રીનો સધિયારો (assurance) આપતાં શાબ્દો ‘થઈ જશે’, ‘હું પ્રયત્ન કરીશ’, ‘હું મદદ કરીશ’, ‘મારા આશીર્વાદ છે’, ‘કંઈ જ નથી’ વગેરે વગેરે મહામૂલા શાબ્દો વ્યક્તિના મનને-શક્તિને મજબૂત બનાવે છે. ગુરુદેવનું પીઠબળ મળ્યાનો સધિયારો મેળવી તેની ઈરણાશક્તિને મજબૂત અને પ્રભાવિત કરે છે.
૩. જીવનજળમાં આરોપણ કરેલ મંત્રશક્તિથી શરીર અને મનની વિફૃતિ નાશ પામે છે. રોગનાં કિટાણુઓ નાશ પામે છે. સાથે સાથે જીવનજળ લેનાર વ્યક્તિની શ્રદ્ધાથી સ્વસ્થ થયેલ મન આ કિટાણુઓ સામે ટક્કર ઝીલવા સમર્થ બને છે.
૪. ગાયત્રી મંત્રજાપના રટણથી ઉત્પન્ન થયેલ આંદોલનો શરીરની અંદર અને બહારનાં વાતાવરણને શુદ્ધ-સાત્ત્વિક બનાવે છે. શરીરની અંદર રહેલા ચોવીસ સ્થાનોમાં મંત્રના અક્ષરોનો પ્રતિદ્ઘનિ ઉત્પન્ન થઈ શરીરને નિરોગી બનાવે છે. વ્યક્તિને પ્રભાવશાળી બનાવે છે, આંખની ચમક વધી જાય છે, સાત્ત્વિક ગુણો કેળવાય છે અને રોગપ્રતિકારક શક્તિ વધારે છે.
૫. પૂજ્ય ગુરુદેવનાં અન્ય સૂર્યનો તે અંત:સ્કુરણાથી ઉદ્ભવિત દૈવી સૂર્યનો છે. જીવનજળની સાથે બિમારીના અનુસંધાનમાં કરવામાં આવેલ સૂર્યનોનું ચુંટપણે પાલન કરવાથી બિમારી નાભૂદ કરવામાં - હટાવવામાં પૂર્ણતા થાય છે. દૈવીશક્તિ દ્વારા ઉદ્ભવેલ સૂર્યનોનો અમલ કરવાથી વ્યક્તિનું જીવન બને છે અને બચે છે.
૬. શક્તિપ્રદાન સારવાર : મુકરર કરેલ વાતાવરણમાં પૂજ્ય ગુરુદેવ પ્રાર્થના દ્વારા જરૂરી શક્તિ મેળવી, વ્યક્તિનું શારીરિક કે માનસિક દર્દ દૂર કરવા માટે, રાહત મેળવવા માટે, તે શક્તિ વ્યક્તિનાં શરીરમાં આંદોલનો દ્વારા પ્રસ્થાપિત કરે છે. વાઈબ્રેશન (આંદોલનો) દ્વારા મંત્રશક્તિ ટ્રાન્સફર - પ્રસ્થાપિત, સંકાંત કરે છે. આમ વ્યક્તિને દર્દમાં રાહત થયાનો કે તદ્દન સારા થયાનો અનુભવ થાય છે.

આમ વિવિધ રીતે વ્યક્તિ પોતે પોતાની જ ઈરણાશક્તિને સાચા સરળ રાહ પર લાવી આદ્યાત્મિકતાનું પીઠબળ આપી, સ્વસ્થ-નિરોગી બને છે.

ॐ મા ॐ

શ્રી હસમુખભાઈ સૂર્યક

ॐ ભૂર્ભુવः સ्वः ॐ મહઃ ॐ જનઃ ॐતપ:
ॐ સત્યં ॐ તત્ત્વસિતુર્વરેણ્યં ભગોદેવસ્ય
દીમહિ દિયો યોનઃ પ્રચોદયાત ॐ

હે ગુરુદેવ,

હે રાજયોગીજી,

હે શ્રીહરિ, આપના પવિત્ર શ્રીચરણોમાં આ દાસના સાષાંગ દંડવત્ પ્રણામ.

હે યોગી, મહાયોગી, સિદ્ધયોગી અને કર્મયોગીના સમૂહના મહારાજા એવા રાજયોગીજી આપની સદા સદા ભુર્ લોકે, ભુવઃ લોકે, સ્વઃ લોકે, મહઃ લોકે, જનઃ લોકે, તપઃ લોકે અને સત્યલોકે, આ સાતેય લોકમાં, સમસ્ત બ્રહ્માંડોમાં અને સમસ્ત દિશા-ઉપદિશાઓમાં આપની સદા સદા સદૈવ જય છો, વિજય છો, પરમવિજય છો.

હે નાથ, આપની આધ્યાત્મિક શાળામાં ભણતો પ્રાથમિક વર્ગનો વિદ્યાર્થી છું. આધ્યાત્મિક કર્મ તેમ જ આધ્યાત્મિક પથ પર તીવ્રતાથી ચાલવા માટે ઉત્સુક છું. આપના પવિત્ર શ્રીચરણે શરણે છું. મદયાકાશમાં આપશ્રીના આશીર્વદ થકી જે આધ્યાત્મિક ઝાનના સૂરજના કિરણો પ્રાણ થાય છે. તે થકી ગત પત્રમાં એક ભાવ સાદર કરેલ હતો. ‘શક્તિ’ તેમાં શરૂમાં પંક્તિઓ હતી કે :

હરકણે આપ પામો છો અને

હરકણે આપ દયો છો અને

જે નિર્બળ હોય, લાચાર હોય,

શ્રદ્ધાથી આપને પોકારતો હોય.

“વિરાટ” છે, ગુરુદેવ આ કાર્ય આપનું

નહિ પામવાનું અભિમાન

નહિ દેવામાં ગુમાન

છેલ્લી બે લાઈનો હમણાં ઉમેરી, ઉપર્યુક્ત ભાવનું આપ સમક્ષ વિવેચન સાદર છે :- હે ગુરુવર, હે સર્વેશ્વર, હે સર્વજ્ઞ, હે સુભાન, હે વિશ્વામિત્ર.

ઘણીવાર કોક ભક્ત પોતાના ભગવાનને પોતાના સ્વામીને ખૂબ જ દ્રવિત થઈ, ગદ્ગાદિત થઈ, કરણસ્વરે પ્રાથે છે, “હે નાથ ! આપ ખૂબ દયાળુ છો.”

આપની ઘણી કૃપા છે. આપની ઘણી દયા છે.”

તો શું સર્વેશ્વરને, ભગવાનને નહીં ખબર હોય કે, તે દયાળું છે, કૃપાળું છે, તેની ઘણી દયા છે. દ્વિપદ્દે આની જાણકારી હોય જ છે. પણ આમ કહીને ભક્ત પોતાની ભાવના, ઈશ્વર પ્રત્યેની ફૂટજાતા - અનુરાગ પોતાના પ્રભુને સમર્પિત કરતો હોય છે. આમ કહી ભક્ત ખૂબ આનંદિત થતો હોય છે, પરસુખ અનુભવતો હોય છે, પોતાનું મન છલકું કરતો હોય છે. હળવાશ અનુભવતો હોય છે. અને સર્વેશ્વર શ્રી હરિ પણ છઘનભોગ કરતાં અનેરો એવો ભક્તનો દિવ્યભાવ પામી પ્રસંજિતા અનુભવતાં હશે. કારણ કે દયાળું ઈશ્વર તો કંદ મૂલ, ફળ, ફૂલ, જલ, ભાવ જે કાંઈ પ્રેમથી ભક્ત આપે તે સ્વીકારે જ છે.

આવી જ રીતે સૂક્ષ્મમાં આપ દ્વારા થનાર 'શક્તિ'ના કાર્યને..... "વિરાટ છે. ગુરુદેવ આ કાર્ય આપનું" કહીને બિરદાવ્યું છે, વખાણ્યું છે, આપશ્રીને અર્પણ કર્યું છે. આમાંના 'વિરાટ' શર્દની સંકલ્પના નીચે પ્રમાણે છે :

સામાન્ય જીવનમાં પણ જ્યારે કોઈ માણસ પોતાના દિકરાને બહારગામ મોકલે છે ત્યારે તેને ત્યાં અગવડ ન પડે તે હેતુએ ખાવા-પીવાનું ભાથું, પહેરવા - ઓઠવાનાં કપડાં તેમજ વાટ-ખર્ચ માટે લાગતી વળગતી મૂડી આપે જ છે.

તેવી જ રીતે મા-બાપ સાસરે જતી દિકરીને વળાવતી વખતે તેને તેના જીવનમાં કામ આવી શકે તેવું આણું-કર્તિયાવર આપે છે.

સામાન્ય મા-બાપ જો આમ દ્વારા રાખતા હોય તો વિચાર થાય છે કે, શું વિરાટે, પરમસત્તાએ સંસારની યાત્રાએ આવનાર પોતાના પુત્ર - પુત્રીઓને ખાલી હાથે આ સંસાર સફરે મોકલ્યા હશે ?

શું વિરાટ-સત્તા, વિરાટ કોઈને પણ ખાલી હાથ સંસારયાત્રાએ મોકલી શકે ? ડિંડાણે વિચારતાં આનો જવાબ આવશે - ના.

વ્યક્તિ માત્ર પોતાનું ધન, કોઈ લૂંટી ન જાય, કોઈ ચોરી ના જાય તે દૃષ્ટિએ ખૂબ જ સંભાળીને છૂપાવીને, તાણા ચાવી લઈ અલમારીમાં રાખે છે. તેવી જ રીતે પરમશક્તિએ, પરમસત્તાએ દેહરૂપી તિજોરીમાં અણમોલ ભેટ જેવી કે ખદય, કિડની, મગજ, ફેફસાં (Lungs) વગેરે વગેરે ભરીને, પ્રાણીમાત્રને આપીને તેમને આ સંસારયાત્રાએ મોકલ્યા છે. આમાંની કોઈપણ વસ્તુ વિશ્વના બજારે વેચાતી નથી મળતી. આ એક નિર્વિવાદ સત્ય છે. ત્રણ ત્રણ ચુગો પસાર થઈ ગયા બાદ પણ (સત્યુગ, પ્રેતાચુગ, દ્વાપરચુગ) આ ચુગમાં (કલચુગમાં) વિજ્ઞાને ખૂબ પ્રગતિ કર્યા બાદ પણ વૈજ્ઞાનિકો, ડોક્ટરો માત્ર દુરસ્તી સુધી (Repairing) સુધી પહોંચ્યા છે.

નિર્માણ (Manufacturing) સુધી નહીં. આ બાબતે ખાગીપૂર્વક કહી શકાય કે,
"No one recognizes deepness of the supreme's work"

Althuought Science progresses too much, but it reaches upto repairing
and not upto manufacturing."

અર્થात् "વિરાટના કાર્યના ઊંડાણને કોઈ સમજુ શકતું નથી." અલબત્ત, વિજ્ઞાને
ઘણી બધી પ્રગતિ કરી છે પણ તે ફક્ત દુરસ્તી સુધીની, નિર્માણ સુધીની નહીં.

ઉદા. તરીકે : પંચર થયેલ ગાડીના પંક્તયાર રિપેરીંગવાળો સુધારવાના ૧૦/- થી
૧૫/- રૂ. લે છે. જ્યારે વાસ્તવિક ટ્યુબની કિંમત ૭૫૦/- થી ૨૦૦/- રૂ. સુધી હોય છે.
આવી જ રીતે આંખે મોતિયો આવે તો ડોક્ટર આંખના રિપેરીંગના મોતિયો
ઉત્તરાવવાના ૧૦,૦૦૦ થી ૧૫,૦૦૦ રૂપિયા લે છે. હાર્ટમાં પ્રોબ્લેમ હોય તો તેના
રિપેરીંગના શક્તિક્યાકાર ૪ થી ૫ લાખ રૂ. લે છે. જો રિપેરીંગની આટલી કિંમત થતી
હોય તો મૂળ વસ્તુ જેવાં કે હાર્ટ, કિડની, લીવર, ફેફ્સાં, મગજ, લોહી તેમજ બીજા
અવયવોની કિંમત કાટવા જઈએ તો તે કેટલી બધી આવશે. શું આનું આર્થિક
મૂલ્યાંકન સંભવ છે ખરું ? શું આના ઉપરથી એમ ન કહી શકાય કે, વિરાટે
વ્યક્તિમાનને લખપતિ બનાવીને આ સંસારચાલાએ મોકલેલ છે.

વાસ્તવમાં તો ઉપરવાળાએ જે ઉદારતાથી બધી વસ્તુ આપી છે તે એમ નેમ મળી
હોવાથી, જેમ પૂ. ગુરુદેવ પોતાનો કાર્યયજ્ઞ નિઃશુલ્ક કરે છે, તેમ નિઃશુલ્ક મળી હોવાથી
વગર પ્રયત્ને મળી હોવાથી આના મૂલ (કિંમત) શું હોય શકે ? તે માણસ જાણતો નથી
અને ઉપરવાળા પર દોષારોપણ કર્યા કરે છે.

પ્રભુ દ્વારા સંસારસફરે આવેલ માનવને જો કોઈ બિચારો, ગરીબ અથવા નિર્દ્યન
કહેશે તો શું જાણે અજાણે વિરાટની સત્તાનું, તેના ઐશ્વર્યનું, માનવમાત્રને તેણે પ્રદાન
કરેલ અણમોલ ઉપહારનું અપમાન નહીં થઈ જાય ?

વાસ્તવમાં તો મંદિરમાં બિરાજુત પ્રાણપ્રતિષ્ઠિત પ્રભુની મૂર્તિ જેની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા
માનવે કરેલ છે તેને લોકો જેટલા અહોભાવથી નમન કરે છે. કાશ...! જે મૂર્તિમાં,
માનવમાત્રમાં પ્રાણપ્રતિષ્ઠા સાક્ષાત ઈશ્વરે - સાક્ષાત પરમાત્માએ કરેલી છે. તેના પ્રત્યે
માનવમાત્રને પરસ્પર અહોભાવ હોત તો આજે સંસારનું ચિત્ર કેટલું સરસ હોત ?

બાણી દૃષ્ટિએ ચીંથરેહાલ દેખાતો વ્યક્તિ દુનિયાની નજરે બિચારો અથવા
ગરીબ હોય શકે. પણ વિરાટની દૃષ્ટિએ નહીં: વિરાટની વહેંચણીમાં કયાંય પણ
ભેદભાવ સંભવ જ નથી.'

હું પોતે સિવિલ એન્જિનિયર છું. આજે જ્યારે પણ કોઈ ધારો (Slab) નાંખવો

હોય તે પીલ્લર ઉભા કરી અથવા તો દિવાર ઉભી કરી પછી જ હું ધાબો નાખી શકું છું. મેં ઘણી મુસાફરી કરી પણ મને કચાંચ પણ ધરતીથી આકાશ સુધી પીલ્લર કે દિવાર દેખાયા નથી. આવડુ મોટું આકાશ વગર પીલ્લરે, વગર દિવારે, 'વિરાટે' અષ્ટર લટકાવ્યું છે. તે ધરતી પર પડતું નથી. શું આ વિરાટની વિરાટતા નથી ?

આવી જ રીતે એક બીજમાંથી મોટું વૃક્ષ, ફળ, ફૂલ પાન બને છે. થોડાક દાણામાંથી ઘણા બદા દાણા ખેતરમાં ઉગે છે. લીલા રંગની પત્તી પતીમાં પણ અલગ અલગ લીલા રંગ પૂર્યા છે. વિરાટની કારીગરી બાબત ટૂંકમાં આટલું જ કહી શકાય કે,

Divine is a great Doctor

He is a great Engineer

He is a great Painter

He is a great Architect & What not ?

અથવા

ઈશ્વર એક મહાન ડોક્ટર છે ,

તે એક મહાન એન્જિનિયર છે ,

તે એક મહાન પૈંડન્ટર છે .

તે એક મહાન આર્કિટેક્ટ છે અને તે શું નથી ?

હે ગુરુદેવ, જેવી રીતે વિરાટના કાર્ય, વ્યવહાર, ઉપલબ્ધિઓ વગર માંચે સંસારને નિઃશુલ્ક રીતે પ્રાણ થતાં હોય છે. સંસારને તેની જાણ હોતી નથી. તેવી જ રીતે આપનું જે કાર્ય મેં નિહાળ્યું, જાણ્યું, અનુભવ્યું, તેને મેં વિરાટ. ગુરુદેવ આ કાર્ય છે આપનું.”

માટે મેં આમ કહ્યું છે.

હે નાથ, હે ગુરુદેવ, હે ઠ્ઠાલા,

વિરાટનું કાર્ય આપ જેવા વિરાટ જ કરી શકે.

વિરાટની શી વ્યાખ્યા હોઈ શકે ? તેનું વર્ણન હું કઈ રીતે કરી શકું. અંતે આપને એટલું જ પ્રાથી શકું કે, આપની અમીદાંસી, ફૂપાદાંસી, દિવ્યાદાંસી સંસારના સર્વ સંસારીઓ પર સદા સદા વરસતી રહે. આજ ભાવના સાથે, આજ ઈરદ્દા સાથે, આજ પ્રાર્થના સાથે આપના દાસ (સૂચકના) પ્રણામ સ્વીકારશોજુ, આશીર્વાદ આપશોજુ.

ॐ મા ॐ

રાજ્યાગી નરેણ્દ્રજી

એપ્રિલ-૧૯૯૦

આપણા સમગ્ર જીવનકાળ દરમ્યાન આપણે જે કંઈ દુઃખ, વેદના અનુભવીએ છીએ, મુશ્કેલીઓ, આપત્તિઓ વેઠીએ છીએ. તેના મૂળમાં મોટે ભાગે સંયમનો અભાવ રહેલો છે. જીવનની ભૌતિકતાથી માંડીને આધ્યાત્મિકતાની ગતિ સુધીના સમયમાં અને આધ્યાત્મિક ક્ષેત્રે પદાર્પણ કર્યા પછી પણ આપણા ઈષ્ટની ઉપાસનામાં આ સંયમ અનિવાર્યપણે આવશ્યક બની રહે છે.

જીવનમાં કશુંક પણ નાનું-મોટું સિદ્ધ કરવા સંયમ કેળવાય તે જરૂરી લાગે છે. મનુષ્ય માત્રે આત્મસંયમ કેળવવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. ‘આત્મસંયમ’ શાષ્ટ ચોકાવે તેવો છે, પણ એ કંઈ બહુ મોટી વાત નથી. આપણે ‘આત્મસંયમ’ સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ.

આત્મ એટલે પોતાની જત. આપણે સ્વચ્છ અને સંયમ એટલે કાબૂ. આત્મસંયમ એટલે પોતાની જત પર કાબૂ મેળવવો તે.

આત્મસંયમના મૂળમાં માનવીના મનના સાત્ત્વિક અને પવિત્ર વિચારો આધારભૂત બની રહે છે. સાત્ત્વિક અને પવિત્ર વિચારોના આધાર પર સત્ત્વસ્ત્રીયાની આવે છે અને સત્ત્વસ્ત્રીયાની સંપદ્ધ બનેલો મનુષ્ય જીવનને ચોક્કસ પ્રકારના પવિત્ર અને સાત્ત્વિક દાંચામાં દાળવા પ્રેરાય છે. એમાંથી આત્મસંયમ આપોઆપ પ્રગટી ઊરે છે. આત્મસંયમ એ માનવીની પ્રથમ મનની ભાવના છે. આત્મચસ્યસંયમ એ મનુષ્યની સમગ્રલક્ષી એક છદ-એક પરિસીમા છે - એક લક્ષ્મણરેખા છે. માનવીના મનમાં ઉદ્ભવતા ભાવો અને સંકલ્પોને માનવી જ્યારે ચરિતાર્થ કરવા તત્ત્વર બને ત્યારે માનવીનાં શરીર અને મન પર ચોક્કસ પ્રકારની અસરો જન્મે છે. સ્પંદનો સ્કુરે છે. જેને કારણે તે ક્રમશઃ પ્રખર ને પ્રબળ આત્મબળનો અનુભવ કરે છે, બલ્કે તેનામાં એથી આત્મબળનો નવો જ પ્રાદુર્ભાવ થાય છે. એવો મનુષ્ય તેજસ્વી ને કાંતિસભર તેમજ આકર્ષક વ્યક્તિત્વવાળો બને છે.

આપણા જીવન અને ઉપાસનામાં સૌ પ્રથમ સદ્ભાવ અને સત્ત્વસ્ત્રીયાની જીવનની એક ચોક્કસ કેડી નિર્માણ થાય છે. એ કેડીએ પ્રયાણ કરતાં કરતાં પરમતત્ત્વનું ભાન અને ઝાન થાય છે. એ ભાન અને ઝાન થતાં અંતરમાં શ્રદ્ધા અને શરણાગતિ આવિભર્વિ પામે છે.

મનુષ્ય સ્વભાવની એક ખાસિયત એ છે કે, તેને જીવનમાં અનેક બોગો ભોગવવા તે તત્પર બને છે તે કંઈ ખોટું નથી. બહુ જ સહજ છે. મનુષ્ય સ્વભાવ છે, પણ એને કોઈક મર્યાદા હોય છે. જ્યારે તે અમર્યાદ બની જાય છે ત્યારે તેનો સંયમ આપોઆપ તૂટી જાય છે.

સંયમ એ કુદરતે નિર્માણ કરેલી એક મર્યાદા છે, પણ ક્યારેક તો કુદરત પણ માઝ મૂકી દે છે ત્યારે સમગ્ર જગત આપત્તિની આંદીમાં ફ્લાય છે.

વરસાદ જ્યારે માઝ મૂકીને વરસે છે ત્યારે સમગ્ર જનજીવનને વ્યસ્ત ને વેરવિખેર કરી નાખે છે. આ કુદરતની બલિહારી છે. ગતિવિધિ છે અને કદાચ મનુષ્યને પોતાનું ભાન કરાવવા ને પોતાના નિયંત્રણમાં રાખવા જ કુદરત પણ આમ અમર્યાદિપણે પોતાની લીલાઓનો મ્રહાર કરતી હોય છે. પરંતુ છરહંમેશ તો મ્રફૂતિ પણ પોતાના નિયમમાં જ પ્રવર્તમાન બને છે. સર્વિતા અને સમુદ્રને પણ તેના કાંઠાઓ છે. એ બે કાંઠાઓની વચ્ચે જ તેનું વહેણ નક્કી થયેલું હોય છે. આમ જ્યારે કુદરત પોતે પણ મર્યાદા સ્વીકારીને ચાલે છે. તે વખતે મનુષ્યે પોતે પણ પોતાની મર્યાદામાં રહીને જીવવું ને કુદરતને, કુદરતની ગતિવિધિને, પરમતત્ત્વ ને તેની લીલાઓને અધીન બનીને, વશ વર્તીને ચાલવું એક પવિત્ર ફરજ બની રહે છે.

આત્મસંયમનો એક અર્થ સીધી લીટીમાં જીવન-વ્યવહાર ચલાવવો તેવો પણ કરી શકાય છે. આપણા વ્યવહારમાં આપણે એવા અનેક મનુષ્યોને જોઈએ છીએ કે, જેઓ કોઈની પણ કશી યે લપછપમાં પડ્યા વિના પોતાની રીતે સાત્ત્વિક, પવિત્ર ને નીતિમય જીવન વ્યતીત કરતાં હોય છે ને સમાજમાં એવાં લોકો માન અને પ્રતિષ્ઠાનાં અધિકારી બને છે.

માતાજીના-ઈષ્ટના પ્રીતિપાત્ર બનવા સંયમિત જીવન-વ્યવહાર આવશ્યક ને ઉચ્ચિત બની રહે છે.

શરીર, મન અને ભાવનાઓને ચોક્કસ પ્રકારે કેળવીએ તો આપણી જાત આપોઆપ સંયમિત થઈ ઊઠે છે. એ માટે આપણી સઘળી વૃત્તિઓ અને પ્રવૃત્તિઓની સમતુલા જળવવાની જરૂર છે. વૃત્તિ જો પવિત્ર ને સાત્ત્વિક હશે તો પ્રવૃત્તિ પણ એવી જ બને છે. જેવો વિચાર તેવો જ આચાર થાય છે અને સાત્ત્વિક આહાર અને પુષ્ટિ આપવામાં ઉપકારક નીવડે છે.

અન્ન તેવો ઓડકાર, એટલે આહાર જેટલો પવિત્ર અને સાત્ત્વિક એટલું જ એના દ્વારા બંધાયેલ શરીર અને શરીરમાં રહેલું મન ને તેના વ્યાપારો પણ તેવા જ

સાત્ત્વિક ને પવિત્ર બને છે. શરીર અંજમય છે એમ કહેવાયું છે એટલે જે અનાજ ને તેની વાનગીઓમાં પવિત્ર ને સાત્ત્વિક વિચારોનાં સ્પંડનોનું સિંચન થયું છે તે એવી જ પવિત્રતા ને સાત્ત્વિકતા જન્માવે છે. આ એક પાચાની હક્કિકત છે ને તેથી બને ત્યાં સુધી ઘરમાં બનાવેલી જ રસોઈ જમવી ને રસોઈ બનાવતાં બનાવતાં પણ પ્રેમ અને ભક્તિનાં આંદોલનોને રસોઈની ક્રિયામાં એકાકાર કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ એમ હું માનું છું.

સંયમિત નિદ્રા પણ તે જ રીતે શરીર અને મનમાં તાજગી ને સ્કૂર્ટ પેદા કરે છે. વધારે પડતી નિદ્રા આળસ અને બેચેની પેદા કરે છે.

નિયમન કે નિયંત્રણ જીવનના પ્રત્યેક પગલે આવશ્યક બની રહે છે. એનાથી જીવનમાં અનેક રીતે સુખ, શાંતિ અને સ્વસ્થતા આવી મળે છે.

જેમણે પોતાની જાતને, પોતાની લાગણીને, મનને, વિચારોને પૂર્ણપૂરા નિયંત્રણમાં લીધા છે. તેઓને જીવનની ગમે તેવી વિપરીત પળોમાં પણ માર્ગ શોધવાની, ઉકેલ મેળવવાની એક પ્રકારની સૂજ અને આવડત આપોઆપ આવી મળે છે. કારણ એવાઓની મનોદશા અને પ્રજ્ઞા પણ સ્થિર અને શાંત બનેલી હોવાથી સ્વસ્થતાથી વિચારી શકે છે અને સ્વસ્થ વિચારમાંથી ઉકેલ કે માર્ગ આપોઆપ આવી મળે છે.

મનની એક સ્વસ્થ દશાનું જ આ પરિણામ છે. મનની એવી સ્વસ્થતાથી માનવીમાં કદી કોઇ કે ઉતાવળ જન્મતાં નથી. કોઇના મૂળમાં માણસના મનની અશાંતિ અને અસ્વસ્થતા જ રહેલાં છે. કોઇ પર કાબૂ મેળવવા માનસિક શાંતિ અને સ્વસ્થતા પ્રાપ્ત કરવા જરૂરી છે. જો કે આ ખૂબ દુષ્કર છે તેમ છતાં પ્રયત્ન કરવાથી એ જરૂર પ્રાપ્ત કરી શકાય છે. પણ પાછો પ્રશ્ન એ આવીને ઉભો રહે છે કે, શાંતિ કે સ્વસ્થતા પણ પ્રાપ્ત કેવી રીતે કરવી ? માતાજીની-ઈશ્વરની અનંત શક્તિઓ, અકળ લીલાઓ, અનન્તચર્ચામિતા વગેરે જેવા ગુણોના વિચારો અને નામ-જપના સ્મરણથી અચૂક શાંતિ અને સ્વસ્થતા પ્રાપ્ત કરાય છે, કેળવાય છે, કેળવવાનો પ્રયત્ન પણ કરવો જોઈએ.

માનવીનું મન માંકડા જેવું છે. તે પ્રત્યેક પળે આમથી તેમ ભમતું ને નાચતું રહે છે. જીવનના સ્થૂળ ને ભૌતિક ભોગવટાઓમાં, ઈન્ડ્રિયોના ક્ષણિક સુખોમાં જ તેને રચિ અને રસ પેદા થાય છે. એ રુચિ અને રસને મર્યાદિત કરીને પરમતત્વના ઐશ્વર્યના ચિત્તને અભિરુચિ થાય, સમર્સ્ત અસ્તિત્વ તેનામાં લીન બની તે જ તરફ દોટ મૂકવા પ્રેરાઈને થનગાની રહે તેવા પ્રયત્નો આદરવા રહ્યાં.

આ ને આવા પ્રયત્નો આદરાઈને એકાકાર થતાંની સાથે જ સંયમનું ચોક્કસ પ્રકારનું રૂપ ધારણ થવા માંડે છે. પણ હવે માનવીએ નવેસરથી પાછો સાચો સંયમ દાખવવાની ને સાવચેત રહેવાની આવશ્યકતા ઉપસ્થિત થાયછે.

કારણ આ બદ્યું પરમતત્ત્વના પ્રતાપે-માતાજીની કૃપાદસ્થિતી પ્રાખ કરી શકીએ છીએ. પ્રયત્નરૂપ આપણે કેવળ નિમિત્ત માત્ર છીએ. આ નિમિત્તને સ્થાને આપણો ‘હું’ - અહુમ્ - અહંકાર ન આવે તે જરૂરી છે. કારણ કે હવે જ પરમતત્ત્વની - માતાજીની સાચી શ્રદ્ધાપૂર્વકની શરણાગતિના ભાવભરી ઉપાસનાનો આરંભ થાય છે. એમાં અહંકારની ગેરહાજરી અને આત્મસંયમની ઉપસ્થિતિ અનિવાર્ય અને આવશ્યક છે.

અહંકારને કારણે આપણી શ્રદ્ધા અને શરણાગતિ અવરોધાય છે. પરમતત્ત્વ સાથે અનુસંધાન થઈ શકતું નથી. આત્મસંયમ શ્રદ્ધા અને શરણાગતિને દૃઢ બનાવે છે. ભક્તિને સઘન બનાવે છે કારણ એમાં કોઈ સંકલ્પ-વિકલ્પ જરૂર નથી. ચિત્ત નિર્વિકલ્પ દર્શા અનુભવે છે અને નિર્વિકલ્પ દર્શામાં ચિત્ત કેવળ પ્રભુના - ઈષ્ટના-માતાજીના દ્વારાનમાં - સ્મરણમાં - ચિંતનમાં - મનનમાં જ લીન અને મર્સ્ત બની રહે છે. આ મર્સ્તી પેલા દિવ્ય અને ભવ્ય રૂપની ઝાંખી કરાવે છે. માનવી ક્રમશः પ્રભુની નિકટ સરતો જાય છે. સમયાંતરે આ નિકટતા પ્રભુ સાથે અદ્વૈત સાધી આપવામાં, પ્રભુની પ્રાભુ કરાવી આપવામાં ઉપકારક બની રહે છે.

આમ આપણું ચિત્ત અને સમગ્ર અસ્તિત્વ ઉપાસનામાં ભક્તિમાં જોડાયા પછી લીન થયા પછી, અભિમુખ થયા પછી પણ સંયમ વિશેષરૂપે આવશ્યક બની રહે છે, જે આપણને અહંકારથી રહિત બનાવા - બનાવવામં ઉપકારક નીવડી રહે છે. જગઞ્જિયંતાની આ વિશાળ સૂચિમાં આપણે એક ક્ષુદ્ર-ક્ષુલ્લક જંતુ સમાન જ છીએ. આપણી કોઈ જ હેસિયત નથી. આપણે જે કંઈ છીએ તે કેવળ આપણાં પ્રારંભ કર્મોને આદીન છીએ અને એ આપણે ભોગવવાં જ રહ્યાં. આપણે આપણા ઈષ્ટની - માતાજીની ઉપાસના કરીએ છીએ, તેને ઉપાસના કે ભક્તિનું મોટું નામ આપવા કરતાં આપણો તે નિત્યક્રમ છે, કાર્ય છે. આપણા ઈષ્ટનું સ્મરણ કરવાનો એ કેવળ પ્રયત્ન છે. આપણી એ ફરજ છે, એમ સમજુએ તે વિશેષ ઉચિત છે. કારણ હું, ઉપાસના કરું છું, ભક્તિ કરું છું, એવો કતપણાનો ભાવ અને સતત ભાન આપણામાં અહંકાર પ્રેરે છે. જે આપણે માટે ખતરનાક નીવડી શકે છે.

જુવન અને આદ્યાત્મિકતાની દસ્તિએ આપણે જે કંઈ કરીએ છીએ તે આપણી ફરજરૂપે કરીએ છીએ, ઈશ્વરને ખાતર કરીએ છીએ. આપણાં સઘળાં કાર્યો નિષ્ઠા અને

વજાદારીપૂર્વક બજાવીએ એ જ આપણું પરમ કર્તવ્ય છે અને એમાં પ્રેમ અને ભાવના ભળે તો સોનામાં સુગંધ ભજ્યા જેવું થાય. આપણામાં આવો ભાવ કેળવાય ત્યારે જ તે આપણામાં સદ્ભાવ ને સમતા પ્રેરી શકે છે ને ત્યાં પછી અહુંકાર રહેતો નથી.

ઈષ્ટની - માતાજીની સાચી ઉપાસનાનો આરંભ અહીંથી થાય છે. આપણે જ્યારે માતાજીને શરણે જઈએ છીએ ત્યારે તેમનો કૃપાપ્રસાદ તો અવશ્ય પ્રાખ થાય જ છે, પણ ઉપર કહ્યું તેમ આપણું મન માંકડા જેવું છે, તે સહેજમાં કૂદાકૂદ કરવા લાગી જાય છે. માતાજીની સહેજસાજ કૃપાના અનુભવો થતાં જાણે આપણને શું નું શું પ્રાખ થઈ ગયું હોય તેમ કંઈક પ્રાખ કર્યાનો ભાર આપણે અનુભવી રહીએ છીએ, જે ન થવું જોઈએ. અને એટલું જ વળી બસ ન હોય તેમ આધ્યાત્મિકતાના - ઉપાસનાનાં - ભક્તિનાં ઉત્સુંગ શિખરોને આંબી જવાની જ્વાહિશમાં આપણે વ્યર્થ ફાંફાં મારતા ફરીએ છીએ. કંઈક વિશેષ પ્રાખ કરવાની લાલચમાં અહીં તહીં ચર્ચા-વિચારણા ને વિતંડાવાદમાં સરી પડીએ છીએ એ ઉચિત નથી, એથી કશું સિદ્ધ કે પ્રાખ કરી શકાતું પણ નથી.

અહીં આત્મસંયમ કેળવવો ને દાખવવો જરૂરી બને છે. ઈષ્ટનું-માતાજીનું નામ-સ્મરણ, જપ, ઉપાસના, ભક્તિ એ મનુષ્યની અંદરની મનોપ્રક્રિયા છે. ભાવપ્રવર્તન છે. એ આપણી અંગત-વ્યક્તિગત બાબત છે. કવચિત એની અભિવ્યક્તિ સહજપણે-સ્વાભાવિક રીતે થાય તે યોગ્ય છે પણ એનું પ્રદર્શન કે દેખાડો ન હોય. તેમ જ જ્યાં ત્યાં તેની અભિવ્યક્તિ પણ ન હોય. આપણે જે કંઈ કરીએ છીએ તે આપણી અંદર જ રાખીએ ને ઊતારીએ. આ જગતમાં ભક્તોની લઘુમતિ છે. ઈષ્ટ-ઈશ્વરની-માતાજીની ભક્તિમાં મર્યાદા બનીને રાચતો મનુષ્ય સમાજમાં હંસીપાત્ર કે જૂનવાણી તરીકે ઓળખાય છે. ‘ભગત’ કે ‘ભક્તાણી’ના કટાક્ષો સમાજમાં સુલભ છે. જેની તેની સમક્ષા ઉપાસના, સ્મરણ, જપ, શ્રદ્ધા અને શરણાગતિની વાતો કર્યા કરવી ઉચિત નથી. સામા માણસને મન એનું મૂલ્ય કેટલું છે. તેની આપણને ખબર નથી ને તેથી આપણે ઉપહાસપાત્ર હરીએ છીએ. આપણું ગૌરવ ને સ્વમાન હણાય છે.

જપ, સ્મરણ, શ્રદ્ધા, શરણાગતિના પાઠો જગદંબાએ આપણને જે શીખવ્યા છે તે આપણી અંદર જ ઊતારી દઈ, એનું આચરણ ગોપિત રાખીએ, માતાજીની કૃપાના - આશિષના જે અનુભવો થાય છે ને તેમાંથી જે આનંદ જન્મે છે તેને સંયમિત બનાવી બહાર વ્યક્ત કરવાને બદલે અંદર ઊતારીએ તો નિઝાનંદની મર્યાદા કંઈક ઓર જ અનુભવ થાય છે. એ મર્યાદા આપણા સઘણા વ્યાપારોને સંયમિત બનાવી અંદરથી જગદંબાના સ્વરૂપમાં તદ્વાપ ને તદાકાર બનાવે છે. એ તદ્વાપતા વેદજનનીની વિશેષ

સંનિકટ લઈ જાય છે. એ જ સંનિકટા માતાજી સાથે આત્માનુસંધાન કરાવી આપે છે. માતાજી સાથે આત્માનુસંધાન થતાં માતાજી અહિર્નિશ આપણી સાથે ને સામે જ છે. આપણું સમગ્ર અસ્તિત્વ આપણા ઈષ્ટ પ્રત્યે-માતાજી પ્રત્યે ગતિ કરી રહે છે પણ એ ત્યારે જ શક્ય બને જ્યારે આપણો પુરુષાર્થ, આપણા સઘળા વ્યાપારો - સ્પંદનોને સંયમિત બનાવી અંદર ઊતારી દીધાં હોય ત્યારે બે કાંઠા વચ્ચે સીમિત અને સંયમિત બનીને વહેતાં સર્વિતા અને સમુદ્રના પ્રવાહનું દર્શન આહ્વાદક બની રહે છે તેમ અંતરનાં સંયમિત વ્યાપારોનો પ્રવાહ પણ આહ્વાદ અને આનંદ અવશ્ય જન્માવે છે.

મારી દૃષ્ટિએ મનુષ્યનાં માનસિક શાંતિ અને આનંદ આત્મસંયમમાંથી જ જન્મે છે ને વહી આવે છે. આત્મસંયમમાંથી અંતર્મુખતા જન્મે છે ને એ અંતર્મુખતા ઈશ્વર ભણી-માતાજી તરફ દોરી જાય છે.

હકીકતે આત્મસંયમ એ મનુષ્યજીવનની, મનુષ્ય-જીવનના વ્યવહારોની એક પાળ છે, મર્યાદા છે, નીતિ છે, શિસ્ત છે, સંસ્કાર અને જીવનમાં સ્વેચ્છાએ સ્વીકારેલાં નીતિ, શિસ્ત, મર્યાદા, સંયમ ડગલે ને પગલે ઉપકારક નિવડી રહે છે. જીવનના વ્યવહારોને પણ સરળ બનાવે છે. મનુષ્ય મનુષ્ય વચ્ચેનાં સંબંધોમાં સ્વીકારેલી મર્યાદા પરસ્પરના સંબંધને વિશેષ ગાઢ, પ્રેમપૂર્ણ અને આત્મીય બનાવે છે.

મનુષ્યના સમર્સ્ત ચાન્તિને સંયમ ઉદાત્ત ને ઉદાર બનાવે છે. સમર્સ્ત વ્યક્તિત્વ અને અસ્તિત્વમાં તેજસ્વિતા, પવિત્રતા, સાત્ત્વિકતા અને મધુરતા આણે છે.

સંયમ - મર્યાદા - નીતિ સ્થૂળ - ક્ષુલ્પક બાબતોથી માંડીને સૂક્ષ્મમાં સૂક્ષ્મ સ્તર સુધી વિહરે છે. ભૌતિકતાથી માંડીને આધ્યાત્મિકતાના સર્વોચ્ચ - ઉત્સુંગ શિખર સુધી સંયમ માણસને ગતિ કરાવે છે. પણ એ ઉત્સુંગ શિખર પણ એનું પ્રવર્તન તો હોય જ છે. સંયમ એ સ્થિરતા - સજાગતા છે. જીવનના આધ્યાત્મિકતાના ઉત્સુંગ શિખર પર માનવી જે સંયમ ન કેળવે તો, સ્થિર ન રહે, મન, વચન અને કર્મનું શિસ્ત નહીં કેળવે તો તે ઘરાશાયી થવાની પૂરી સંભાવના અને શક્યતા રહે છે.

સંયમથી માનસિક શાંતિ પ્રાપ્ત થાય છે. જીવનમાં આનંદ-મજા માણી શકાય છે. ઉપાસનામાં અભિરુચિ કેળવાય છે, ચિત્તની એકાગ્રતા કેળવવામાં સંયમ વિશેષ ઉપકારક નિવડે છે. એકાગ્ર ચિત્તે કરેલી ઉપાસના અલૌકિક આનંદ ને શાંતિ આપે છે.

સંયમ એ આખરે સ્વાનુભવનો વિષય છે.

ॐ મા ॐ

ઉત્સાહ જ જીવનની રોશની છે

અંક -૨૭

સપ્ટેમ્બર- ૨૦૦૪

ધંધામાં નિષ્ફળતા મળે, નુકશાન થાય, સ્વજનનું મૃત્યુ થાય, કુટુંબમાં કલેશ થાય કે પરીક્ષામાં નાપાસ થવાય ત્યારે વ્યક્તિના જીવનમાંથી ઉત્સાહ ઓસરી જાય છે અને નિરાશાની કાલિમા છવાઈ જાય છે. નિરાશાવાદી વિચાર અને વાતાવરણ માણસના મનને લક્ષવાગ્રસ્ત કરી નાખે છે. માણસનું વ્યક્તિત્વ વિલાઈ જાય છે. જીવનનો રસ સૂક્ષ્માઈ જાય છે. માણસ આત્મહિત્યાનો આશરો લેવા પ્રેરાય છે. નિરાશાવાદી વિચાર માણસને પાપની ગતિમાં દાદ્દેલે છે.

નિરાશાવાદી વિચારધારામાંથી બચવું હોય તો સંત સમાગમ, સત્સંગ કરો, પરમાત્માના શરણમાં જાવ. પરમાત્માને પ્રાર્થના કરો - કે "હે પરમાત્મા મારામાં ઉત્સાહ જગાવો. મારામાં આનંદ જગાવો, અંતરના ઊંડાણમાંથી થયેલી પ્રાર્થના પરમાત્મા અવશ્ય સાંભળે છે. તમારામાં ઉત્સાહ અને આશાવાદી, ઉમદા વિચારો ઉમટવા લાગશે.

દરરોજ સવારે પથારીમાંથી પગ જમીન પર મૂકૃતાં પહેલાં પરમાત્માને પ્રાર્થના કરવાનો નિયમ બનાવો. પ્રભુને કહો કે, "હે પ્રભુ મારો આજનો દિવસ આનંદનો, ઉલ્લાસનો, પ્રેમનો, પ્રેરણાનો પાવન દિવસ બની રહો." જીવનની ચેતનાને મહોરવા માટે પ્રાર્થના જ ઉત્તમ ઉપાય છે.

તમારે જો સુંદર રીતે જીવવું હોય તો દિવસની શરૂઆત આનંદથી કરો. જીવનમાં કંઈક પણ સિદ્ધ કરવા માગતા હો તો જીવનને આનંદથી, ઉત્સાહથી ભરી દો, નિરાશાવાદી, ખંડનાત્મક કે ચીલાચાલુ ચિંતનને મનમાં પ્રવેશ ન આપો. તમારું હકારાત્મક ચિંતન, હકારાત્મક અભિગમ તમારા જીવનમાં, વિચારોમાં આમૂલ પર્ચિવર્તન લાવશે જ. હું તો કહું છું કે,

Be Bright - તેજસ્વી બનો

Be Right - સાચા બનો

સત્યને અનુસરો, નિરાશાના વાદળને વિખેરી નાખો, તમારી અંદર છૂપાયેલી ભવ્યતા ને પ્રગટાવા દો. તમારી અંદર છૂપાયેલા ઉત્સાહના ધોધને વહેવા દો. તમારા જીવનને નવપલ્લિંગ થવા દો. તમારો ઉત્સાહ તમારા જીવનની સાથે સાથે અન્યના જીવનને પણ ઉજાળશે, અજવાળશે, ઉત્સાહિત કરશે. ઉત્સાહ જ જીવન છે, જીવનની રોશની છે. ઉત્સાહથી જ જીવનમાં સુખના સાથિયા પૂરી શકાય છે.

તુંમાતું

સદ્ભાવનાનું સામદ્ય

અંક - ૨૮

આકટોબર- ૨૦૦૪

ભગવાન તમારી સેવા, સત્સંગ, સાધના અને વિવેકથી પ્રસંગ થાય અને તમને વરદાન માંગવાનું કહે તો તમે શું માગશો? ધન, વૈભવ, કીર્તિ, સંસારી સુખ કે જ્ઞાન ન માગશો. પણ પરમાત્મા પાસે તેનું સાનિદ્ધ્ય, શરણ, સત્સંગ અને સેવા જ માગજો. સાથે સાથે સદાય ખદ્યમાં સદ્ભાવના બની રહે તેવી પ્રાર્થના કરજો.

ખદ્યમાં સદ્ભાવના ભરી હશે અને પરમાત્માનું સાનિદ્ધ્ય, શરણ અને સત્સંગ સાથમાં હશે તો સંસારની અન્ય શુભ વસ્તુઓ ચરણ ચૂમતી આવી જશે. સદ્ભાવનાઙ્ગી ધન આવી ગયા પછી વ્યક્તિ દરેક અવસ્થામાં સુખી, સંતોષી અને આનંદમાં રહી શકે છે. સદ્ભાવનાથી ચશ, કીર્તિ અને લક્ષ્મીની પ્રાભિ થાય છે. સદ્ભાવનાચુક્ત વ્યક્તિ અનેક લોકોને સંભાર્ગ વાળી શકે છે.

સાંપ્રત સમયમાં સદ્ભાવનાનો અભાવ સમાજને વિનાશની, દુર્વૃત્તિઓની દૂષણોની ગતર્માં દિકેલતો જાય છે. જે વ્યક્તિના મનમાં સદ્ભાવના જાગે છે. તેનું સમસ્ત વ્યક્તિત્વ બદલાઈ જાય છે. તેનું આભામંડળ તેજસ્વી બને છે. તેનામાં શાંતિ, સંતોષ અને સમતાનો ભાવ વર્તાય છે. ધનવાન નહિ હોવા છતાં પણ સદ્ગુણોની સંપત્તિથી તે લોક ખદ્યમાં માન, આદરભર્યું સ્થાન પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

ॐમાઉં

વાણી - વિચારોની આરસી

અંક - ૨૯

નવેમ્બર- ૨૦૦૪

"સત્યમ् બ્રૂયાત, પ્રિયમ् બ્રૂયાત"

સાચી વાત પણ મધુરતાથી કહેવી.

લોક ખદ્યને જીતવા માટે શાણોમાં સહાનુભૂતિની સુવાસ જોઈએ, પ્રેમનો પમરાઠ જોઈએ. વિશુદ્ધ મનમાંથી જ પ્રેમમયવાળી પ્રગટી શકે છે. વાત કરવાની રીત રૂચિકર, હિતકર હોય તો સાંભળનાર વ્યક્તિ પ્રસંગતાથી રસ દાખવીને સાંભળે છે.

આપણા મનમાં જે ભાવ હોય તે જ ભાવ વાણી રૂપે પ્રગટ થાય છે. આપણા શાણોને સાત્ત્વિક અને શક્તિશાળી બનાવવા હોય તો મનના વિચારોને શુદ્ધ રાખવા જોઈએ. સાત્ત્વિક વાંચન, મનન, ચિંતન સંત સમાગમ અને સાત્ત્વિક સંસ્કાર વારસો મનને વિવેકી બનાવે છે. જેનું મન શુદ્ધ હોય તેની વાણી શુદ્ધ જ હોય. મુખમાંથી વાણીને વહેતી કરતાં પહેલાં તેને વિવેકના ગરણે ગાળવી જોઈએ.

ન બોલાયેલા શાણોના આપણે માલિક છીએ પરંતુ બોલાયેલા શાણોના આપણે ગુલામ

ન બનવું પડે તેની તકેદારી રાખવી જોઈએ, નહિ તો તેની અસર વિપરીત થાય અને આપણે માફી માંગવાનો વારો આવે.

સમૃહમાં કે મીટીંગમાં ચર્ચા ચાલતી હોય ત્યારે વાતચીતમાં રસ જાળવી રાખવા માટે દરેક વ્યક્તિએ એકબીજાના વિચારોને વ્યક્ત કરવાની તક આપવી જોઈએ અને રસપૂર્વક, છ્યાન દર્શને તેની વાતને સાંભળવી જોઈએ. વાતચીત ચર્ચાનું સ્વરૂપ લે ત્યારે મગજ પર ખૂબ જ સંયમ દાખવવો જોઈએ. વિષયાંતર ન થાય તેની કાળજી રાખવી જોઈએ.

ધારા લોકોની આદત હોય છે કે, એકની એક વાત ઘૂંટયા કરે છે. આપણા વિચારો ટૂંકણમાં મુદૂસર અને શિષ્ટ ભાષામાં સંયમપૂર્વક રજૂ કરવા જોઈએ.

અતિ વાતોડિયાપણું પણ જીવનમાં નિષ્ફળતાને નોંતરે છે. જરૂર જેટલું જ અને જરૂરિયાત વત્તાય ત્યારે જ બોલવાથી આપણું ઠરેલપણું વત્તાય છે. આપણા શાબ્દનું, આપણી વાણીનું વજન પડે છે. વાણીનો વિલાસ થતો અટકાવવો હોય તો શક્ય હોય ત્યાં મૌન ધારણ કરો.

વિવેક પૂર્વક, વિચારીને, બોલીએ
સત્ય છતાં મધુર બોલીએ
વાણીનો વિલાસ અટકાવી મૌન ધારણ કરો.
ॐમાঁ

સુખ દુઃખમાં સમતા કેળવા

અંક -30

ડીસેમ્બર- 2004

જીવનની ગાડી સારી રીતે ચાલે, સુખ, સંપત્તિ, આનંદ, ઉત્ત્વાસ જીવનમાં વ્યાપી રહે તેવું તો બધાં જ ઈરછતા હોય છે, પરંતુ માનવ સર્જિત, કુદરત સર્જિત કે પ્રારંભના પરિપાક ઝે સુખમય જીવન પ્રવાહમાં અવરોધો આવે છે, આંદી ચઢે છે, જીવનમાં નિરાશા, અશાંતિ વ્યાપી જાય છે. જીવન અસ્તવ્યર્સ્ત બની જાય છે.

જીવનચાલામાં વિધનો, સંઘર્ષો, પ્રતિકૂળતાઓ તો તરફા છાંચાની જેમ આવન જાવન કરતા જ રહે છે. ઉથલપાથલ એજ જીવન છે. જીવનમાં ચઢાવ-ઉતાર, સુખ-દુઃખ, શાંતિ-અશાંતિનું ચક્ક ચાલ્યા જ કરવાનું છે. દિવસ પછી રાત્રિ, ભરતી પછી ઓટ એ તો સૂચ્છિનો કમ છે, કુદરતનો અભાદ્રિત નિયમ છે.

સુખની પરિસ્થિતિમાં કોઈને કંઈ જ ફરિયાદ રહેતી નથી. જીવન ભોગવિલાસ અને માચા મોહપાશમાં સુપેરે પસાર થતું રહે છે. પરંતુ અંધકારની, દુઃખની, આંદીની પરિસ્થિતિ નિર્માણ થાય ત્યારે માણસે શું કરવું જોઈએ? પરિસ્થિતિમાંથી ભાગી જવાનો, જીવનનો અંત લાવવાનો વિચાર કર્યારેય કરવો નહિં.

બાળ સહજ ભાવે, અંતરના ઊંડાગાથી પરમાત્માને પ્રાર્થના કરવાનું ચાલુ કરો, સમગ્ર પરિસ્થિતિનું પૃથ્વેકરણ કરવું જોઈએ. વડીલો, સાચા મિત્રોની સાથે વિચાર વિમર્શ કરવો જોઈએ. અંતરના અવાજને સાંભળવા અને અનુસરવા માટે એકાંતમાં શાંતચિઠે બેસો, વિપત્તિને વિદારવાનું માર્ગદર્શન મળી રહેશે, રસ્તો સૂઝશે, ગેબી સહાય મળશે જ.

નિઃસહાય દશામાં જો ભાંગી પડીશું તો આપણી આપત્તિઓ આંધી બની જશે. આંધીને દીવાદાંડીમાં પરિવર્તિત કરવા માટે હિંમત દાખવો, પુરુષાર્થ કરો, પ્રાર્થના કરો, દ્રઢ મનોબળ કેળવવાની ખાસ જરૂર છે.

ભયંકર વાવળોડું આવે ત્યારે ઊંડા મૂળવાળા વૃક્ષો તૂટી પડતા નથી, છોડવાઓ, વેલાઓ જ તૂટી પડે છે. મનોબળને મજબૂત કરવા માટે આપણી શ્રદ્ધા, શરણાગતિ અને પુરુષાર્થના મૂળને સત્સંગ, સેવા અને મંત્રજાપનાં પોષણાર્થી પુષ્ટ કરીએ તો જીવનનાં ઝંગાવાત વેળાએ ભાંગી પડાશે નહિં, તૂટી જવાશે નહિં, અડીખમં ઉભા રહી હસ્તે વદને સામનો કરવાની શક્તિ મળી રહેશે.

આપણામાં રહેલી સહનશીલતાની શક્તિ સુખના દિવસોમાં દબાયેલી, સુષુપ્ત હોય છે. પરંતુ ઝંગાવાતના દિવસોમાં તે ઉભરી આવે છે. સુખ અને દુઃખને સમત્વભાવથી માણવાની, સહન કરવાની અને જીવવાની શક્તિ દરેક વ્યક્તિએ કેળવવાની જરૂર છે. દુઃખથી "ડરી ન જવું અને સુખમાં છકી ન જવું" આ સિદ્ધાંતને સમજુને જીવનમાં અપનનાવવો જોઈએ.

તુંમાતું

જીવનમાં સમયનું મહિંત

જાન્યુઆરી- ૨૦૦૪

અંક -૩૧

સમયની શૃંખલામાં જ આપણું જીવન ધબકતું રહે છે. શાર્ધોશાસ, ખદયનો ધબકાર સમયથી માપવામાં આવે છે. એક મીનિટમાં કેટલો શાસ લીધો, કેટલા નાડીના ધબકારા થયા તેના પરથી વ્યક્તિના સ્વાસ્થ્યની સમતુલા, અસમતુલા નક્કી થાય છે. એટલે આમ જોવા જરૂરી એ તો જીવનનો અર્થ જ સમય છે. કેટલું જુવ્યા, શતક વટાવી, વગેરે પરિભાષાઓ સાથે જીવનની લંબાઈ માપવામાં આવે છે.

માનવ જીવનમાં કેટલું જુવ્યા. એની ગણતરી કરી ગૌરવ લેવાને બદલે કેવું જુવ્યા, એની ગણતરી થવી જોઈએ. જીવનની લંબાઈ માપવાને બદલે જીવનની ઊંચાઈ માપવી જોઈએ. જીવનના છેલ્લા શાસ સુધી શરીર અને મન સ્વસ્થ રહેવું જોઈએ. બુદ્ધિ રચનાત્મક કાર્યોમાં ગુંથાયેલી હોવી જોઈએ.

સમતોલ આહાર વિહાર, યોગ્ય પુરુષાર્થ, સુસંસ્કારચુક્ત વાણી વર્તન અને વ્યવહાર,

નૈતિક મૂલ્યોનું અભિવાદન, સુદ્રઢ, સાત્ત્વિક ચાચિશ્ય, સ્વાધ્યાય અને સત્તસંગ જીવનને ઉદ્વર્ગામી બનાવે છે. સદ્ગુણોથી સભર જીવન જ અમરત્વના અધિકારી બની શકે છે. લોકખદયમાં ચિરંજીવ સ્થાન પ્રાપ્ત કરી શકે છે. આપણું જીવન "સ્વ" ના ઉત્કર્ષ અને સમાણના શ્રેય અને સેવા માટે જ જીવાવું જોઈએ. આપણા તન, મન, ધન અને બુદ્ધિનું યોગદાન આપવું પડે. નિસ્ત્વાર્થ પ્રેમ, સેવા અને સદ્ભાવનાનો પ્રવાહ જીવનકાળ દરમિયાન સતત વહેતો રાખવો જોઈએ.

જીવનમાં સુખ - શાંતિ અને સંતોષનો અહેસાસ કરવા માટે સમયનું આયોજન કરી કાર્યકૃતાની કેળવવી જરૂરી છે. આપણા રોજિંદા કાર્યોનું સુઆયોજન કરવામાં આવે તો સવારે ઉઠાનાંની સાથે જ આપણે સમયની કેડી પર સુદ્રઢ પગલાં માંડી શકીશું અને નિર્ધારિત કાર્યો પાર પાડી શકીશું. સમયનું આયોજન કરી તે પ્રમાણે જીવનના વહેણને સમયની સરિતામાં તાલબદ્ધ રીતે વહેવા દો.

જીવનમાં આધ્યાત્મિક માર્ગ આગળ વધવું હોય તો , પ્રગતિ સાધવી હોય તો , સંસારના વિષયો , વ્યવહારોમાં ફરજ અદા કરવા પૂર્તો જ સમય ફાળવો . તેમાં રચ્યાપચ્યા ન રહો . બને એટલું ઓછુ વિચારો , જેટલું જ બોલો , આવશ્યકતા સ્વિવાય જીભના દરવાજા બંધ રાખો . આમ કરવાથી વાણીનો વિલાસ અટકી જશે , ખોટી બિંદાથી બચી જવાશે , અંતર્મુખ થવા માટે સમય મળશે .

જીવનના વિવિધ તબક્કાઓ, બાળપણ, કિશોરાવસ્થા, ચુવાવસ્થા, વૃદ્ધાવસ્થાનો યોગ્ય રીતે વ્યાયપૂર્વ જીવવાનો પ્રયત્ન અને પુરુષાર્થ કરવો જોઈએ. સમયના વહેણમાં વિવિધ તબક્કાઓ નિરર્થક રીતે અપૂર્ણ રીતે વહી જાય તેવું ન બને, તે માટે સાચા માર્ગદર્શનની જરૂર રહે છે. બાળપણમાં માતાપિતા અને ઘરના સભ્યો, કિશોરાવસ્થામાં માતાપિતાની સાથે શિક્ષકો, અને સ્વાધ્યાય, ચુવાવસ્થા અને વૃદ્ધાવસ્થા દરમિયાન સ્વાધ્યાય, સંતસમાગમ સત્તસંગ અને સદ્ગુરુનું માર્ગદર્શન મળી રહે અને તે પ્રમાણે આચરણ કરવામાં આવે તો જીવન આદર્શમય બનાવી શકાય.

ॐમાॐ

પુરુષાર્થની પગદંડી કંડારવાનું ચાલુ કરી એ...

ફેફુઆરી- ૨૦૦૪

શિયાળાનો સમય હતો. એક કાચબો મંદારગતિએ ચાલતો હતો. જાડ પર બેઠેલી ચકલીએ પૂછ્યું, "કાચબાભાઈ, આ ઠંડીમાં ક્યાં જાવ છો ? બહેન, અહીયાંથી બે કીલોમીટર દૂર આવેલ આંબાવાડિયામાં કેરી ખાવા બાંધિ છું". કાચબાએ કહ્યું. "કેરી તો ઉનાળામાં આવે,

હજુ તો મ્હોર પણ નથી આવ્યા," ચકલીએ કહ્યું. "મારી ચાલ દીમી છે એટલે હું આંભાવાડિયામાં પહોંચીશ ત્યાં સુધીમાં તો કેરીઓ આવી ગઈ હશે."

કાચબાના જેવી દીરજ, મક્કમતા અને સતત પરિશ્રમની ક્ષમતા માણસમાં આવે તો સફળતા તેમના ચરણ ચૂમતી આવે. "Slow And Steady Wins The Race".

એક વિદ્યાર્થીએ પરીક્ષાના સમયે પેન અભિમંગ્રિત કરાવી આશીર્વાદ લેતા મને પૂછ્યું, ગુરુજી, હું પાસ તો થઈ જઈશાને! "તને શંકા લાગે છે ? મૈં પૂછ્યું," જો તારો પુરુષાર્થ આયોજનબદ્ધ હશે. તારું દ્યોય નિશ્ચિત હશે, અને મારા આશીર્વાદમાં વિશ્વાસ, શ્રદ્ધા હશે તો સફળતા જરૂર મળશે જ." જીવનમાં હકારાતમક વલણ અપનાવો. ચિંતા કરવા પાછળ શક્તિ વેડફી આત્મવિશ્વાસ ગુમાવવો તેના કરતાં તમારા તન મનની શક્તિને પુરુષાર્થમાં વાળી દો. મહેનત કરો અને નિષ્ઠામ કર્મયોગી બની જાવ. પરિણામને પરમાત્માની પ્રસાદી સમજુને સ્વીકારી લો. પરમાત્માને જ કર્મફળના અધિકારી અને ચયશભાગી બનાવો. સાચી દિશામાં, નિશ્ચિત દ્યોય સાચે, આયોજનબદ્ધ, નિયમિત પુરુષાર્થ કરવામાં આવે તો સફળતા તમારા ચરણ ચૂમતી આવે છે. તમારે જેવું પરિણામ જોઈતું હોય તેનાથી પાંચ ગણી મહેનત કરી પડે. તમે તમારા પોતાના વિષેનો અભિપ્રાય ઘણો ઊંચો રાખો અને તે અભિપ્રાય સાકાર કરવા માટે તમારા જીવનનું નવેસરથી ઘડતર કરો, રચનાત્મક વિચારોનું ચણતર કરો, પુરુષાર્થની પગદંડી કંડારવાનું ચાલુ કરી દો, રાજમાર્ગ મળી રહેશે.

તુંમાતું

શ્રમનો મહિમા

અંક -33

માર્ચ - ૨૦૦૪

બાળપણથી જ બાળકોને શ્રમનો મહિમા શિખવાડવો જોઈએ. ઘર એ એક મુંગી શાળા જ છે. માતાપિતા અને વડીલોના વર્તનની છાપ બાળમાનસ પર પડે છે. બાળકોને સ્વાવલંબી બનાવો. બાળકોથી બની શકે તે બદું જ કામ તેમની જાતે જ કરાવવાનો આગ્રહ રાખો. પરાવલંબી-પરાધીન બાળકમાં આળસનો પ્રવેશ થાય છે. સ્વાશ્રયી બનવામાં અને ચોગ્ય નિર્ણય લેવામાં બાળક પાછળ પડી જાય છે. આત્મવિશ્વાસ ગુમાવી દે છે.

બાળપણમાં મેળવેલા સંસ્કારો જીવનમાં કાયમ રહે છે. બાળપણમાં સારા સંસ્કારો પડશે. શ્રમની મહત્વાને વ્યવહારથી શુદ્ધતા કેળવાશે તો જીવનમાં સુખ અને સમૃદ્ધિ મેળવી શકાશે.

પસીનો પાડીને, ચોગ્ય પુરુષાર્થ કરીને જીવનની જરૂરિયાતો મેળવવાનો અને ઉપભોગ કરવાનો આનંદ કર્દી જુદી જ છે. આત્મસંતોષનો આનંદ અનેરો હોય છે. શ્રમથી તન મનનું સ્વાસ્થ્ય સુધરશે, અન્યને મદદ કરવાની ભાવના જાગશે.

શ્રમનું ગૌરવ સમજવાથી કોઈપણ નાનું મોટું કામ શરમ કે નાનમ અનુભવાશે નહિં. મજુરીના કામને, કરતાં ધરના સાફસફાઈના કામને આપણે હલકું ગણીએ છીએ, આપણા

માનસમાંથી આ ખોટો ખ્યાલ જવો જોઈએ. બેકારીનું મોટું કારણ આ પણ છે. દરેકને "વાઈટ કોલર જોબ" જોઈએ છે. એટલે કે ટેબલ-ખુરશીમાં બેસીને ઓફીસનું કામ કરવું ગમે છે. પટાવાળાની અને નોકરની પથા નીકળી જાય અને દરેક વ્યક્તિ ઘરમાં કે ઓફિસમાં પોતાનું કામ જાતે જ કરતો થઈ જાય તો ઉંચનીચનો ભેદ નીકળી જાય. શારીરિક, માનસિક અને બોધ્યિક ક્ષમતા, શિક્ષણ અને અનુભવ પ્રમાણે દરેકને કામ મળવું જોઈએ અને પૂરી નિષ્ઠાથી તે કામ કરવું જોઈએ.

ॐાॐ

(૯)

"આરજૂ"

ભૂપણ અ. વ્યાસ

પ્રાતઃ સ્મરું, દિનમાં રહું, સમી સાંજના શરણે જઉ,
સદગુરુ આ બાળને, ત્રિવિદ્ય તાપથી ઉગાર તું,
શાસ્ત્રોનો સધળો સાર, નવસૂદ્રમાં અર્પી દીધો,
મહામંત્ર "ॐાॐ" તણો રાજમાર્ગ તેં ચીંધી દીધો
ઈચ્છું મનમાં અહનિશ આ રટણ ચાલુ રહે,
ભૂલું કદી, કોઈ ક્ષણે, તું જરી ટંટોળજે.
શરણ સાંપડયું પ્રારંધથી, રહો અનુકૂળ હર ભવે,
આ ભવનું ભાથું બાંધવા, સામીય રહેજે હર ક્ષણે,
પ્રશ્નો ધાણા સૂલજી ગયા, આપની આશિષ થી,
વીસરું કદી નગ્નાણો થઈ, ઠપકારજે ઠપકો દઈ,
ઉપદેશ છે પણ મૈનમાં, અહોભાગ્ય મારું અહો દીસે,
ઈચ્છિ મહીં નીરખી રહું, અમીવૃદ્ધિ ત્વાં વરસી રહે.
મોજે વટાવી કંઈક વસંતો, ગ્રીઝને શિશિર વળી,
ઈચ્છું છું હું કૂદવા, પાનખર મહીં ડગલાં ભરી,
સ્વરસ્થ રહીએ જીવનભર, આરજૂ છે આ ક્ષણે,
અવલંબન તારું જ રહે, ના કો દુન્યાવી સગપણે.
બેડો મારો પાર છે, આપની ખાત્રી મળ્યે,
આવજે તું માતસંગ, જીવનની અંતિમ ક્ષણે.

(૧૦)

"સાચા જોગી"

દીલાં ટપકાં કર્યે, કોઈક "સાધુ" બની જાય છે,
વેશ ભગવાં ધર્યે, જગત છેતરાઈ જાય છે.
રાગ દ્રેષ છોડયા વિના, પ્રપંચમાં દૂલ્લિ જાય છે.

માંહુલાને પૂછી જો, સાચું શું વરતાય છે?
 પૈસાની થખી કરી, કાંઈપણ વિચાર્ય વગર,
 ભેટ સોગાદથી તૃસ્યિ નથી, જાણે કે તે બે ખબર,
 વંધ રહેતો નથી, સંસાર છોડ્યા છતાં,
 રહે મનના ભોગી, તનના જોગ ધર્યા છતાં
 તું જો અમારો રાજયોગી, સંસારી પણ વિરક્ત છે,
 સ્વીકારે પ્રેમનાં પુષ્પો, છતાં એ અલિક્ષ છે,
 જેની સંગત, કુટિરમાં, રંગત હંમેશાં વરતાય છે,
 ખદયના ભાર હળવા, આભાર વિણ થઈ જાય છે.
 નથી ભગવાં, પણ ખદય ભગવું, નમન પરાણે થઈ જાય છે.
 સ્વારથ મારો એક છે, ભવોભવ રાખજે, તારે,
 અંગત માની ને હરદમ, બનજે, તું સહારો.
 વિણ પોકાર ધાજે ને, કહેજે "તથાસ્તુ તથાસ્તુ"
 નથી કરતો સ્તવન તું અમસ્તુ અમસ્તુ.

(૧૧)

છા/રા

જીવનનાં દુઃખ દૂર કરી, હંમેશ હસાવતો તું,
 રડતે ચહેરે જતા અંદરને, મલકાતા કરી દે તું,
 પણ મારી વિનંતી છે, અલગ દેજે રૂદન તું,
 (તુજ) વિરહમાં યાદ કરતાં, અશ્રુ છલકાવી દે તું.
 આભાર માનવા શાંદ ના સૂર્યે જ્યારે,
 ખદયવીણાના તાર, જણાજણાવજે ત્યારે,
 નિરંતર યાદ રાખું, અગણિત ઉપકાર તારા,
 જાંખી રહે હરદમ, છલકાવી નયન અમારાં
 પૂજામાં નીરખતાં છબી, કરજે આંખડી ભીની,
 આંસુનાં તોરણ બનાવી, આભાર લે જે સ્વીકારી,
 ભલે વહી જાય, અશ્રુની વણભાર, મને ફિકર નથી,
 સધાય મા-બાળ સાથ તાદાત્મ્ય, એ શું બસ નથી?
 ખદયનો ભાર હળવો કરવા, ફક્ત તારો છે સહારો,
 દૂબે મગધારમાં નૈયા, દર્શાવી દે તું કિનારો.
 રચાવી આંસુનાં પડળ, હટાવી દો મોહનાં પડળ,
 લાગે જનમજનમની ખ્યાસ, હશે એ તુજને ખબર.

(૧૨)

સ/દર

સતીશભાઈ મહે

d/. ૬-૧૨-૨૦૦૪

દૂર છો તમે, પણ રાજ ! દિલની સમીપ છો તમે.

અમારી પૂજા છો તમે, રાજ ! અર્યન છો તમે.

ઉભોછુ, પ્રાર્થનામાં જ્યારે પણ, ત્વારે અમારી પવિત્રતા છો તમે.

નથી એકલી પ્રેમની વ્યાખ્યા તમે, રાજ ! પ્રેમનો સાર છો તમે. સંભાળ છો તમે.

કહે છે બધા તે પ્રભુને તો જોયો નથી, રાજ ! પ્રભુ છો સાક્ષાત્ અમારા તમે.

માગુ છું તોચ, મંદિરનો પ્રભુ આપે છે ક્યાં ?

રાજ ! આપો છો ઘાણુંચ પણ માગ્યા વિના તમે.

પૂછી હશે ખબર તેણે મીરાં કે નરસિંહની, રાજ પૂછો છો સામે આવીને સૌની ખબર તમે.

બનાવી આયનો, જોઉં છું તમારા ચહેરાને, કેવો છું હું, ખબર આપો છો પળેપળે તમે.

આ શ્વાસની રમતમાં હળવાશ આવશે, રસાયણ રાજનામનું જ્યારે લેતા થશો તમે.

જિંદગીની ડાયરી ખુલ્લી મુકી, પછી કહું - લૂંટો લૂંટાય તે - તમે.

ચલાવો નાવ એટલું કહી તો જો સતીશ, જો જો ને રાજ દોડતા જોશો પછી તમે.

ભૂલથી ચ ભુલવા મથુર રાજ તમને, તો ભૂલથી ચ ચાદ આવી જાવ છો તમે.

આરતી ઉતારુ કોની ગોવિંદ કે ગુરુની, મને તો રાજ બજે એક છો તમે.

(૧૩)

સ/દર

સતીશભાઈ મહે

d/. ૭-૧૨-૨૦૦૪

છે સ્થિતિ તો સુખદ, બીજુ શું જોઈએ, આનંદ છે અનહૃદ, બીજુ શું જોઈએ ।

પણયમાં તો છેવટે મળે છે શું ? પાગલનું પદ, બીજુ શું જોઈએ ।

રાજની જિંદગીને દિવાનગી કહું, દિવાનાને જગતથી, બીજુ શું જોઈએ ।

રાજ તો વસે છે ખવાબોની દુનિયામાં, દે છે હકીકત પરંતુ, બીજુ શું જોઈએ ।

અભિલાષાના આંગણે ઊંચો છે એક છોડ, ભલે અડધો છે લીલોછમ, બીજુ શું જોઈએ ।

લાગણીને પ્રાજવામાં તોલી શું શકું, પ્રેમની ભાષા મળી, બીજુ શું જોઈએ ।

"શ્રદ્ધા" તો પાગલખાનું છે, સતીશ પાગલ થયા પછી, બીજુ શું જોઈએ ।

ઉભો તો જગતને જનનીની વચ્ચમાં (કહું) "યુદ્ધસ્વ" તેથી બીજુ શું જોઈએ ।

નડતા નથી જ કંટક કદિય ફૂલને અળગા કરે છે તોચ, બીજુ શું જોઈએ ।

અમાચાર

ઃ ઉત્સવ ઉજવણી :

ગુરુપૂર્ણિમા

તારીખ : ૧૧-૦૭-૨૦૦૯ મંગળવાર

સમય : સવારે ૮-૩૦ થી ૧-૦૦ અને બપોરે ૩-૦૦ થી ૫-૦૦ વાગ્યા સુધી.

સ્થળ : શ્રી દેશી લોહાણા વિધાર્થી ભવન, વ્યાયામ શાળા પાછળ, ફૂટબોલ ગ્રાઉન્ડ સામે, કંકરીયા મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૨૨.

માનવતાદિન આને પૂજય રાજયોગીજીનો હીરક મહોત્સવ

તારીખ : ૦૭-૦૮-૨૦૦૯ ગુરુવાર

સમય : સવારે ૮-૩૦ થી ૧-૦૦ અને બપોરે ૩-૦૦ થી ૫-૦૦ વાગ્યા સુધી.

સ્થળ : શ્રી દેશી લોહાણા વિધાર્થી ભવન, વ્યાયામ શાળા પાછળ, ફૂટબોલ ગ્રાઉન્ડ સામે, કંકરીયા મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૨૨.

ઉપરોક્ત ઉત્સવો પર પૂજયશ્રીના દર્શનનો લાભ મળી શકશે.

નવરાત્રિ

તારીખ : ૨૩-૮-૨૦૦૯ થી તા. ૧-૧૦-૨૦૦૯ શનિવારથી આસો નવરાત્રિ છે.
અનુષ્ઠાન તેમજ વિશિષ્ટ ઉપાસના કરતા ભાવિકોને પૂજયશ્રી આશીર્વાદ પાછ્યે છે.

નિલોષા - પૂજયશ્રીનો કાર્યયઙ્કરણ બંધ રહેશે.

તા. ૨૧-૪-૨૦૦૯ શુક્રવાર થી ૨૭-૫-૨૦૦૯

તા. ૧૧-૭-૨૦૦૯ મંગળવાર થી તા. ૧૫-૮-૨૦૦૯

નિલોષા - પૂજયશ્રીનો કાર્યયઙ્કરણ ચાલુ થશે.

તા. ૨૮-૫-૨૦૦૯ થી ૧૦-૭-૨૦૦૯

તા. ૧૭-૮-૨૦૦૯ થી રાખેતા મુજબ

પૂજય રાજયોગી નાનદશ્રીના વિદેશાનો સેવાયડ્રા

ઇંગ્લેન્ડનો પ્રોગ્રામ મે - જૂન ૨૦૦૬

તારીખ	વાર	સમય	સ્થળ	આયોજક	ટેલીફોન
૨૦-૫-૨૦૦૬	શનિવાર	૪ થી ૬	ઓલ્ડ્હાઇન સ્ટ્રીટ લેસ્ટર	પ્રદીપ વડેરા	૦૧૧૯-૨૩૫૪૯૯૯
૨૧-૫-૨૦૦૬	રવિવાર	૪ થી ૬	ઓલ્ડ્હાઇન સ્ટ્રીટ લેસ્ટર	પ્રદીપ વડેરા	૦૧૧૯-૨૩૫૪૯૯૯
૦૪-૬-૨૦૦૬	રવિવાર	૪ થી ૬	ઓલ્ડ્હાઇન સ્ટ્રીટ લેસ્ટર	પ્રદીપ વડેરા	૦૧૧૯-૨૩૫૪૯૯૯
૨૭-૫-૨૦૦૬	શનિવાર	૪ થી ૭	વેમ્બલ્ડી લંડન	સુશીલાબેન પોપટ	૦૨૦૮-૬૦૨૩૦૨૬
૨૮-૫-૨૦૦૬	રવિવાર	૪ થી ૭	વેમ્બલ્ડી લંડન	સુશીલાબેન પોપટ	૦૨૦૮-૬૦૨૩૦૨૬
૦૩-૬-૨૦૦૬	શનિવાર	૩ થી ૫	બ્રેડફોર્ડ	મણીબેન પટેલ	૦૧૨૭-૪૫૦૨૯૯૫

અમેરિકાનો પ્રોગ્રામ મે - જૂન ૨૦૦૬

૧૦-૬-૨૦૦૬	શનિવાર	૪ થી ૬	બારીડજ ઇલીનોઈસ	શીલુભાઈઅગ્રવાલ	૫૩૦-૪૫૫૮૦૨૯
૧૧-૬-૨૦૦૬	રવિવાર	૪ થી ૬	બારીડજ ઇલીનોઈસ	શીલુભાઈઅગ્રવાલ	૫૩૦-૪૫૫૮૦૨૯
૧૨-૬-૨૦૦૬	સોમવાર	૫ થી ૭	ઇવાન્સવીલ	સુરેશભાઈ પટેલ	૮૧૨-૪૨૪૩૫૯૯
૧૪-૬-૨૦૦૬	બુધવાર	૫ થી ૭	શેલ્બીવીલ	બાલુભાઈ પટેલ	૬૩૧-૫૮૪૩૧૦૧
૧૭-૬-૨૦૦૬	શનિવાર	૪ થી ૬	ચુનીયન સીટી	રતિલાલ મિસ્ત્રી	૨૦૧-૮૯૫૭૨૮૨
૧૮-૬-૨૦૦૬	રવિવાર	૪ થી ૬	ન્યૂજર્સી	રતિલાલ મિસ્ત્રી	૨૦૧-૮૯૫૭૨૮૨

ઇંગ્લેન્ડનો પ્રોગ્રામ જુલાઈ - ઓગસ્ટ ૨૦૦૬

૨૨-૭-૨૦૦૬	શનિવાર	૪ થી ૬	ઓલ્ડ્હાઇન સ્ટ્રીટ લેસ્ટર	પ્રદીપ વડેરા	૦૧૧૯-૨૩૫૪૯૯૯
૨૩-૭-૨૦૦૬	રવિવાર	૪ થી ૬	ઓલ્ડ્હાઇન સ્ટ્રીટ લેસ્ટર	પ્રદીપ વડેરા	૦૧૧૯-૨૩૫૪૯૯૯
૨૬-૭-૨૦૦૬	શનિવાર	૪ થી ૭	વેમ્બલ્ડી લંડન	સુશીલાબેન પોપટ	૦૨૦૮-૬૦૨૩૦૨૬
૩૦-૭-૨૦૦૬	રવિવાર	૪ થી ૭	વેમ્બલ્ડી લંડન	સુશીલાબેન પોપટ	૦૨૦૮-૬૦૨૩૦૨૬
૦૫-૮-૨૦૦૬	શનિવાર	૩ થી ૫	બ્રેડફોર્ડ	મણીબેન પટેલ	૦૧૨૭-૪૫૦૨૯૯૫
૦૬-૮-૨૦૦૬	રવિવાર	૪ થી ૬	ઓલ્ડ્હાઇન સ્ટ્રીટ લેસ્ટર	પ્રદીપ વડેરા	૦૧૧૯-૨૩૫૪૯૯૯